SVOBODA — СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. C. No. 6. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JANUARY 12, 1993. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 12-го СІЧНЯ 1993. Ч. 6. РІК С.

Л. КРАВЧУК ПРИВІТАВ НАРІД ЗІ СВЯТАМИ РІЗДВА

Джерзі Сіті, Н.Дж. — У газеті Верховної Ради України „Голос України" з 25-го грудня 1992 року появилося звернення Президента України Леоніда Кравчука до населення під назвою: „Християнам України".

У зверненні Л. Кравчук стверджує, що споконвіку на Різдво люди пісумовували прожитий рік, піднімалися над буденним, забували старі кривди і простягали дружню руку до своїх ближніх. Л. Кравчук дякує усім Церквам, що несуть допомогу потребуючим і закликає до співробітництва Церкви і держави у моральному, національному та духовному відродженні українського суспільства. Він закликав також до терпимости, злагоди різних гілок християнства, щоб запанував мир національний, церковний, сімейний, бо від того залежить доля України. Л. Кравчук з притиском зазначує, що мусить ся побороти все, що роз'єднує українців, а утвердити це, що спільне — інтереси української держави та українського народу.

На кінець президент Л. Кравчук закликає, щоб усі християни з різдвяними молитвами пригадали слова Христа: „Щоб були всі одно".

ПРЕЗИДЕНТ Л. КРАВЧУК ЗУСТРІВСЯ З АМБАСАДОРОМ ФРАНЦІЇ

Київ (УНІАР). — Тут у вівторок, 5-го січня, Президент України Леонід Кравчук зустрівся з амбасадором Франції в Україні Югом Перне. Л. Кравчук подякував амбасадорові за участь у поширенні франко-українських відносин і побажав успіхів на новій посаді.

Юг Перне, в свою чергу, подякував за те, що Президент України підтримує його зусилля в напрямку активізації співпраці двох держав.

На прохання амбасадора Франції Президент Кравчук охарактеризував ситуацію в Україні, підкресливши дві обставини: рішучі дії Уряду і підтримку їх з боку опозиції. Л. Кравчук також поінформував співбесідника про заплянований на першу половину січня зустріч з президентом Росії Борисом Єльциним, на якій будуть обговорені проблеми стабілізації в обох державах. Як відомо, зустріч президентів мала відбутися 9-го січня, однак відкладена з ініціятиви російської сторони. Віцепрем'єр і міністер України Віктор Пинзеник 7-го січня виїхав до Москви для обговорення проблем розподілу зовнішніх боргів колишнього СССР.

Перший заступник голови Верховної Ради України Василь Дурдинець також зустрівся з амбасадором Франції і делегацією Генерального управління французької жандармерії. Гостей поінформовано про соціяльно-економічну ситуацію в Україні, про приєднання Укаїни до угоди про нерозповсюдження ядерної зброї та про підготовку до ратифікації угоди про редукцію стратегічних наступальних озброєнь.

Національна Ґвардія здобуває довір'я

Київ (УНІАР). — Тут підсумовано працю за минулий рік та проаналізовано хід виконання бойових завдань на першій нараді офіцерів Національної Ґвардії України.

Перед ґвардійцями виступив перший заступник голови Верховної Ради України Василь Дурдинець. Він зазначив, що Національна Ґвардія існує щойно рік, але своєю діяльністю вона здобула повагу і авторитет у суспільстві. Тому на думку В. Дурдинця, Верховна Рада України повинна розглянути питання про надання Національній Ґвардії завдань охорони громадського порядку. В. Дурдинець вказав на необхідність підвищувати бойову підготовку, виховну працю та поліпшувати стан дисципліни.

Урочисто відзначать 22-ге січня

Київ (УНІАР). — Президент України Леонід Кравчук підтримав ініціятиву Всеукраїнського Товариства ім. Тараса Шевченка „Просвіта" щодо проведення 22-го січня у Києві урочистого вечора, присвяченого 75-ій річниці ухвалення Четвертого Універсалу Центральної Ради, яким у 1918 році проголошено незалежність України.

Розпорядженням Президента головою Організаційного комітету для підготови та переведення вечора призначено віцепрем'єр-міністра України Миколу Жулинського.

О. Гончар — світовий інтелектуал 1992 року

Торонто (СКВУ). — Згідно з повідомленням Укрінформ з 29-го грудня 1992 року Міжнародний біографічний центр у Кембриджі, Великобританія, вибрав відомого українського письменника Олеся Гончара Світовим Інтелектуалом 1992 року. Його прізвище було обране з десятка тисяч кандидатів з усіх країн світу.

З тої нагоди, як також з нагоди Нового 1993 року і Різдва Христового від Президії Секретаріяту СКВУ вийшло окреме вітання для О. Гончара і побажання дальших успіхів у його творчій праці.

В. Чорновіл підтримує аграрну реформу

Київ (УНІАР). — Голова Народного Руху України Вячеслав Чорновіл назвав декрет Уряду Леоніда Кучми про приватизацію присадибних ділянок надзвичайно важливим.

На думку В. Чорновола, це перший конкретний крок до приватизації землі, далі Уряд повинен рішуче приступити до аграрної реформи і приватизації колгоспних земель, при чому з правом продажу землі власником. „Земля потрібний господар. Роздержавлення колгоспів напевно викличе опір реакційної Верховної Ради, оскільки колгоспна система — опора номенклятурної влади на селі. Проте зволікати з аграрною реформою неприпустимо", — сказав В. Чорновіл.

Збройні сили творять за принципами департизації

Київ (УНІАР). — Колегія Міністерства Оборони України відкинула звинувачення, висунуті на його адресу групою депутатів Верховної Ради України. В опублікованій з цього приводу заяві, між іншим, сказано: „Збройні сили України будуються не на комуністичній і не на бандерівсько-петлюрівській ідеології, а за принципами департизації. Ідейними засадами у вихованні особового складу збройних сил України є ідеї самостійности та державної незалежности України, територіяльної цілісности її земель". Колегія МО України з повною відповідальністю заявила, що в будівництві збройних сил вона керується концепцією, затвердженою Верховною Радою України.

Туреччина запрошує українських науковців

Кеймбридж, Масс. (ФКУ). — У 1992 році минуло 500 літ від встановлення у 1492 році дипломатичних зв'язків між Туреччиною і Росією. З приводу ювілею міністерство зовнішніх справ Туреччини спонзорує конференцію істориків Туреччини і Росії, щоб проаналізувати політичні, мілітарні, економічні і культурні аспекти відношень між тими двома країнами.

Незалежно від того, що ініціятива конференції для обох країн вийшла від Москви, Туреччина погодилась гостити імпрезу в себе з огляду на несприятливий стан господарських умовин в Росії. В додатку турецька сторона, вважаючи неможливим пояснювати колишні стосунки між тими двома країнами без включення українського фактора, постановила запросити на конференцію українських науковців д-ра Омеляна Пріцака, професора-емерита катедри української історії ім. М. Грушевського в Гарвардському університеті і директора Інституту орієнталістики Академії Наук України, та д-ра В. Остапчука, співробітника Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету та редактора гарвардської серії „Студії над Османським документами до історії України та Причорноморя". Турецький уряд зобов'язався покрити кошти участи у конференції українців.

Тема виступу проф. Пріцака на конференції є „Московщина і Туреччина як спадкоємці змагань за наслідство після упадку Золотої орди". Темою доповіді д-ра Остапчука є „Україна між Польщею, Росією і Туреччиною: боротьба за новий порядок у Східній Европі 1648-81 роках.

„Ми мусимо мати свій репрезентативний музей"

Джерзі Сіті, Н.Дж. (О. Кузьмович). — Знаємо добре із щоденного життя, що дуже часто слово „Ти мусиш" або „Ви мусите" викликує саме противну реакцію, зокрема коли йдеться про членів родини молодшого покоління. Не дай Боже сказати „Ти мусиш" бо це лише поштовх до того, щоб відійшла охота це зробити, що другому видається конечним.

Але коли йдеться про громадську акцію то без того, щоб найшлися особи, які скажуть собі „ми мусимо" важко здобути якийнебудь успіх. Тому з такою приємністю вітаємо в редакції групу людей, які хочуть („мусимо") перевести у життя ту акцію, працюю і посвідовністю. Ця група з головою Будівельного комітету Анною Алиськевич на чолі — це ентузіясти Українського Музею в Ню Йорку, голова Управи — інж.Тит Ґеврик, директор — Марія Шуст, Ольга Гнатейко — заступниця голови Союзу Українок Америки і інж. Роман Гавриляк — секретар Будівельного комітету. Всі вони мають одну ціль, а це розпочати і завершити в

Головні організатори акції перебудови УМ (сидять зліва): М. Шуст, А. Алиськевич, О. Гнатейко, (стоять): інж. Т. Ґеврик, інж. Р. Гавриляк.

новому році збірку на перебудову музею і цю перебудову довести до кінця.

Ми вже не вперше маємо на відвідинах членів Управи Українського Музею, що як відомо постав завдяки ентузіязмові членок Головної Управи Союзу Українок і покійному вже першому голові д-рові Богданові Цимбалістому. Треба дякувати припадкові, що саме тепер, коли репрезентативний і центральний український музей в метрополії світу так на потребу, знайшлася знову група осіб, які поставили собі за завдання: допомогти різними можливими способами до завершення давно задуманого діла. Саме ця група розпочинає з новим роком широ-

(Закінчення на стор. 6)

Конґрес ЗСА виступив за рішучі заходи щодо Сербії

Женева. — У четвер, 7-го січня, представник Конгресу ЗСА на мирних переговорах в Женеві сенатор від Арізони Денніс ДеКонсіні закликав прийняти резолюцію, яка б гарантувала припинення летів сербських воєнних літаків над Боснією. Сен. ДеКонсіні також висунув вимогу скасувати ембарго на торгівлю зброєю з цією республікою.

Водночас провідні жидівські, християнські і мусульманські організації ЗСА звернулися до президента Джорджа Буша з проханням до його відходу з Білого Дому активніше сприяти унеможливленню насильства в Боснії. „Ми довозимо боснійцям гуманітарні вантажі, однак відмовляємо їм у зброї, необхідній для захисту, і нічого не робимо, щоб врятувати їх", — сказав сен. ДеКонсіні.

57 членів Палати Репрезентантів підготували проєкт резолюції, в якому засудили практику ґвалтувань сербськими вояками жінок-мусулманок і закликали до створення міжнародного трибуналу для суду над воєнними злочинцями. Демократ з Каліфорнії Джордж Міллер заявив: „Ґвалтування стали одним із засобів ведення війни — цілеспрямованими, масовими і систематичними".

Проєкт резолюції підготовано на підставі звітів представників трьох правозахисних організацій, що відвідали Боснію — Міжнародної амнестії, „Лікарі без кордонів" і Комітету слідкування за виконанням Гельсінкських угод. Разом з тим стало відомо, що в концентраційних таборах Боснії тепер перебуває до 70,000 військовополонених, в тому числі й жінок. Табори заповадили всі учасники конфлікту — серби, хорвати і мусулмани, однак найбільше полонених мають серби. Президент Ліґи американських албанців Джозеф Діоґварді порівняв теперішнє становище мусулман в Боснії до становища жидів у Західній Европі в роки Другої світової війни. „Ніхто не думав, що це може повторитися, однак це повторюється на наших очах", — підкреслив він.

Вернувшись з поїздки до Београду і Загребу, співголови мирної конференції в Женеві Сайрус Венс і Дейвид Овен повідомили, що мирний діялог продовжується, але, як відзначають спостерігачі, реального прогресу як не було, так і нема. Сербська сторона продовжує наполягати на створенні в Боснії своєї держави. Міжнародна спільнота не може прийняти такої умови, бо це означало б визнання політики „етнічних очищень".

Президент Франції Франсуа Міттеран заявив, що чим скорше буде прийнято резолюцію про припинення летів над Боснією, тим скорше серби підуть на поступки. У випадку прийняття відповідної резолюції ООН Франція є готовою взяти участь у воєнних діях.

„МАЛАНКА" В ДЖЕРЗІ СИТІ

Джерзі Сит, Н.Дж. — Місцевий Український Народний Дім влаштовує Маланчин вечір, який відбудеться у суботу, 16-го січня, о год. 7-ій вечора в УНДомі, 90-96 Ґранд вулиця. В програмі — обід з напоями, забава о год. 9-ій вечора. Гратиме оркестра Михайла Хомута „Мрія". Вступ для членів — 15 дол., для не-членів — 25 дол., лише на забаву — 10 дол. Столи слід замовляти, телефонуючи до Марійки (201) 653-7755.

ПРЕМ'ЄР ФРАНЦІЇ ВИСТУПАЄ „ЗА СИЛЬНУ ЕВРОПУ"

Париж. — Прем'єр-міністер Франції П'єр Береговуа у статті, опублікованій у паризькій газеті „Лє Монд" висловив точку зору, що пріоритетним завданням европейських країн повинно стати перетворення Европи в „політичну і економічну силу, здатну бути противагою впливові ЗСА". Він підкреслив, що зміни в країнах Східньої Европи мають істотний вплив і на взаємовідносини західньоевропейських країн зі З'єднаними Стейтами, які „після потрясень, що відбулися у країнах Східньої Европи, залишилися єдиною наддержавою у світі.

До розпаду комуністичної системи в колишньому СССР та інших країнах Східньої Европи, продовжує П. Береговуа, З'єднаним Стейтам була потрібна сильна Західня Европа, яка повинна була служити щитом від „загрози зі Сходу". Але тепер ЗСА роблять активні зусилля, щоб це більше зміцнити свої економічні і торговельні позиції в світі, де покищо нема сили, здатної збалянсувати американський вплив. В цих нових умовах, підкреслює прем'єр Франції, Вашінгтон починає з побоюванням дивитися на Европу, яка може змагатися за перевагу в наступному столітті.

„Американська наддержава" стає щораз більш вимогливою у сфері міжнародної торгівлі, вважає автор статті в газеті „Лє Монд". Як приклад він наводить становище ЗСА на переговорах у рамках генеральної угоди про тарифи і торгівлю щодо лібералізації світової торгівлі, а також негативне ставлення Вашінгтону до европейської валютної системи.

На думку Береговуа, напади ЗСА на европейську валютну систему пояснюються головним чином тим, що остання передбачає в перспективі створення єдиної грошової одиниці, яка „дуже швидко може стати на один рівень з американським доляром", а це не може не турбувати Вашінгтон.

В АМЕРИЦІ

У СЕРЕДУ, 6-ГО СІЧНЯ, на спільному засіданні обох палат Конгресу офіційно проголошено, що президентські вибори виграв Билл Клинтон. Під час традиційної церемонії були розпечатані скриньки для голосування, в яких зберігалися бюлетені з результатами голосування Колеґії виборників, проведеного 14-го грудня. Ні для кого не було несподіванкою, що Б. Клинтон дістав голоси 370 виборників, а президент Джордж Буш — 168. Офіційні підсумки голосування прочитав віцепрезидент Ден Квейл, який, як і Дж. Буш, залишить свій пост 20-го січня. Президент-елект Б. Клинтон спостерігав за церемонією у Конгресі через телевізор, перебуваючи у себе вдома у Литл Рок.

КОЛИШНІЙ ПРЕЗИДЕНТ Роналд Реґен категорично відкинув повідомлення, що появилося у тижневику „ТВ-гайд". У журналі сказано, що у минулих президентських виборах республіканець Р. Реґен голосував за кандидата Демократичної партії Билла Клинтона.„Дурниці", — заявив Реґен, коли його попросили прокоментувати повідомлення журналу. „ТВ-гайд" писав, що цю сенсаційну новину його кореспондентові передав якийсь помічник Клинтона, який не хотів, щоб його прізвище було згадане. Цей помічник нібито сказав, що коли Реґен і Клинтон зустрілися у грудні в лосанджелеському кабінеті колишнього президента, Р. Реґен признався Клинтонові, що віддав йому свій голос.

СЕНАТ ПРИСТУПИВ ДО обговорення кандидатур, які запропонував президент-елект Билл Клинтон на пости секретарів Департаментів. Першим на запитання сенаторів відповідав колишній голова Крайового комітету Демократичної партії Роналд Бравн, висунутий на пост секретаря Департаменту торгівлі. За день до нього перед сенаторами виступили конгресмен Лес Аспин, висунутий на пост секретаря Департаменту оборони, і викладач Гарвардського університету Роберт Райс, висунутий на пост секретаря Департаменту праці. Переслухання відбуваються у відповідних сенатських комісіях, а після схвалення кожної кандидатури у комісіях вони повинні бути затверджені повним складом Сенату. У зв'язку з тим, що більшість в Сенаті належить демократам, навряд чи якийсь кандидат матиме труднощі. При обговоренні кандидатури Р. Бравна, наприклад, ніхто не наважився запитати його про ділові зв'язки з чужинецькими компаніями, а тим більше ніхто не запитав Бравна про його сина, який працює у лоббістській фірмі „Ґлобел Ю-Ес-Ей", що представляє у З'єднаних Стейтах інтереси японських компаній.

ГАЗЕТА „ДЖОРНЕЛ" першою з великих американських друкованих органів поставила під сумнів спробу американських урядових чинників змусити Україну передати всю свою нуклеарну зброю Росії. „Звичайно, ніхто не може передбачити майбутнє України чи Казахстану (Білорусь представляє меншу проблему), — пише газета, — але точно так само ніхто не в стані передбачити майбутнє Росії. Деякі російські депутати хочуть відновити російську імперію. Це завдання буде значно легшим, якщо дві великі республіки колишнього Союзу на їх кордонах будуть змушені роззброїтися".

БЕРУЧИ УЧАСТЬ В БОРОТЬБІ за пост президента, губернатор Аркенсо Билл Клинтон твердив, що зменшення дефіциту федерального бюджету буде одним з найголовніших його завдань. „Наш плян — зменшити дефіцит наполовину за чотири роки", — заявив він у вересні. Однак минулої середи президент-елект Б. Клинтон дав ясно зрозуміти, що це завдання нереальне і його Адміністрація не має наміру добиватися зменшення дефіциту вдвічі. Перед Клинтоном стоїть нелегкий вибір, бо'він обіцяв не лише зменшити дефіцит, але й збільшити капіталовкладення в урядові програми. При цьому він говорив, що не підвищить податки на середню клясу. Неможливо виконати всі ці обіцянки. „Перед нами тяжке завдання, але ми повинні виконати його", — сказав на пресовій конференції у Литл Рок Джордж Стефанопулос, пресовий секретар Клинтона.

У СВІТІ

В ЧЕТВЕР, 7-ГО СІЧНЯ, генеральний секретар ООН Бутрос Бутрос-Ґалі прибув до Каїру для переговорів з єгипетським президентом Госні Мубараком щодо ситуації у світі і зокрема на Близькому Сході. Головним під час зустрічі буде питання депортації з Ізраїля 415 палестинців і умови, при яких вони зможуть повернутися на батьківщину. Щодо сомалійської проблеми, то Б. Ґалі вважає, що „лідерам сомалійських організацій треба дати можливість порадитися між собою, щоб знайти мирні способи розв'язання міжетнічних конфліктів".

В ЧЕТВЕР, 7-ГО СІЧНЯ, американські бойові гелікоптери „Кобра" обстріляли ракетами кляси „повітря-земля" бази двох сомалійських бандитських угрупувань, які нападали на вояків з міжнародного контингенту. Генерал-майор Чарлз Вілгелм, який командує одним з підрозділів морської піхоти, повідомив, що атака на бази терористів мала показовий характер. Її було застосовано для того, щоб переконати сомалійських бандитів, що їхньому свавіллю невдовзі буде покладено край.

В ЧЕТВЕР, 7-ГО СІЧНЯ, під час зустрічі з командирами словацької армії прем'єр-міністер країни Владислав Мечіяр сказав, що Словаччина має намір відновити виробництво зброї. Після поділу Чехо-Словаччини на дві самостійні держави більша частина воєнних підприємств залишилася у Словаччині, а тим часом республіка переживає тяжку економічну скруту. Безробіття тут досягнуло 12 відсотків, що втричі більше, ніж у Чехії. Тому проголошену в 1992 році програму конверсії словацький уряд вирішив на якийсь час припинити.

ОЧИСНІ РОБОТИ, СПРЯМОВАНІ на ліквідацію вислідів екологічної катастрофи поблизу берегів Північної Шотляндії, припинено через несприятливі кліматичні умови. Буря на морі і високі хвилі не дають можливости рятувальним кораблям підійти до танкера „Браєр", що натрапив на прибережні скелі і зазнав тяжкої аварії. Вже половина з 85,000 тонн ропи, що її віз „Браєр", витекла в море. Пляма від ропи досягає 14 миль в радіюсі. Покищо напрям вітру втримує ропу в Квендейльській затоці. Екологи передбачають, що до 40 відсотків нафти випарує з поверхні води, а щонайменше 30 відсотків потрапить у Північне море. Під загрозою загибелі виявиться велика колонія морських птахів і різко зменшиться ловлення лосесевих риб в акваторії.

АҐЕНТСТВО АССОШІЄЙТЕД Пресс повідомило, що в місті Сопоре, стейт Кашмір, була нова сутичка між індійськими урядовими військами і мусулманськими партизанами, які збройним шляхом домагаються відторгнення стейту від Індії. У висліді вбито до 50 осіб і понад 100 ранено. Спостерігачі підкреслюють, що все більшу ролю в розпалюванні конфлікту відограє сусідній Пакістан, де проходять вишкіл і дістають зброю мусулманські бойовики.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Заява амбасади України у справі російської мови

Передавана через телевізію 25-го листопада 1992 року пресова конференція амбасади України у Вашінґтоні російською мовою схвилювала українську громаду в Америці і однаково амбасада, як і Уряд у Києві, отримали численні листи з висловами здивування та протесту. Це спонукало амбасаду (вона називає себе „посольством") розіслати на службовому папері амбасади „Повідомлення до преси" з датою 18-го грудня 1992 року. На поверх двох сторінках друку, у п'яти окремих точках, амбасада намагається виправдати факт, що радник прем'єр-міністра України, Ігор Маркулов, видатний економіст відповідав американським журналістам російською мовою, бо він росіянин, який ще не володіє плавко українською мовою. У цій заяві пригадується, що в Україні живе 11 мільйонів росіян, крім інших національних груп, що вони у референдумі голосували „за" українську державу, що амбасада України у Вашінґтоні існує заледве півроку і має дуже невеличкий персональний склад і тим подібні арґументи.

Це все правда, ніхто ніколи цього не заперечував. Але тут велике непорозуміння. Ніхто не обвинувачував Ігоря Маркулова. Нам знаменито відомі факти понад 70-літньої русифікації і її наслідки. Це гарно, що амбасада у цьому своєму повідомленні прославляє українську громаду у діяспорі та дякує за отримувані поради. Реакція українських громадян Америки на телевізійну передачу цієї пресової конференції була саме порадою керівним державним чинникам у Києві, щоб вони до З'єднаних Стейтів Америки і до Канади не висилали осіб, які не володіють англійською та українськими мовами. „Повідомлення" амбасади цілком правильно стверджує необхідність якнайкращих взаємин України з Америкою та, зокрема, їхньої співпраці в економічній ділянці. До речі: Ігор Маркулов помилився, відповідаючи на запит американського журналіста щодо шансів розвитку економіки в Україні. Його відповідь, що економіка України залежить від добрих відносин з Америкою не виявила доброго свідоцтва Урядові України і, міністрам ресортів причетних до економіки. Але і це маловажна подробиця. Головне це, що російська мова в амбасаді України в Америці і Канаді принижує повагу цієї амбасади, як і авторитет всієї української держави в очах американців та українців в Америці, те саме стосується Канади.

Ми, громадяни Америки і Канади, знаємо краще американський і канадський світ. Те, що в Україні є річчю нормальною, в Америці й Канаді є диковинною. Американський і канадський світи не всилі зрозуміти, як може речник амбасади України послуговуватися мовою російською і їм не можна читати лекції про русифікацію і про національний склад України. Американці і канадці не розуміють, що в Україні існує тільки один видатний економіст і що саме такого, який не володіє українською мовою не треба було висилати до Вашінґтону. Українці в Америці і Канаді є вразливі на точці мови, зробили важке зусилля, бо вони зводили нелегкий бій, щоб зберегти свою національну особовість і за визнання цієї окремої особовости цілим американським і канадським політичним, суспільним і культурним світом. Тому не шукаймо суперечки. Всі українці на землі сущі прагнуть добра державі України. Ми тут є також проти втручання окремих осіб чи якихось груп діяспори у внутрішні справи України і проти всезнайкового диктування державним керівникам України, що і як вони мають діяти. Ми шануємо громадян України неукраїнської національности, які стали територіяльними патріотами і включилися у процес будівництва української держави. Але знову таки просимо і наполегливо радимо прикладати більше уваги до вибору осіб, висиланих до амбасад у Вашінґтоні й Оттаві, хоч це й відноситься до інших столиць. З українською діяспорою не слід бавитися у дипломатичні „ходи", а грати у відкриті карти. Зробили помилку — признатися і більше її не повторювати.

ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА Латвії зустріла Різдво Христове в новому статусі: московський Патріярхат надав їй незалежність. Тепер Церкву очолює Синод, вона має свій статут, всі питання внутрішнього життя будуть вирішуватися на помісному Соборі.

Василь Маркусь

РІК НЕЗАЛЕЖНОЇ УКРАЇНИ І ЗАКАРПАТТЯ

I

1-го грудня цього року минув рік від переломової події в історії України, всенародного референдуму, в якому народ України недвозначно й у подавляючій більшості заявився за незалежність, затверджуючи вікопомну Декларацію Верховної Ради від 24-го серпня 1991 року. Закарпаття повністю приєдналося до цього волевиявлення, також заявивши прагнення закарпатських українців, щоб Україна була самостійною, а в її межах Закарпаття вільним і невід'ємним.

З цього часу минув рік свідомих змагань виповнити змістом декляративні акти — побудувати демократичну, незалежну і правову державу, соціяльно справедливу, заможню батьківщину всіх її громадян, у якій будуть шановані свободи і права людини. Ще далеко ми цього не осягнули, так через об'єктивні зовнішні труднощі (де їх нема!) як і через наші недомагання, низький рівень політичної культури і — признаймося — національні вади, мабуть, успадковані з досвіду нашого поневолення. Але разом з тим, є у нас і досягнення не у підвищених цінах, девальвованих купонокарбованцях і в напівпорожніх полицях крамниць, але у тому, що ми перетривали, що наша незалежність закріпилася, що щораз зростають престиж України і свідомість серед громадян того, що ці акти безповоротні, що набуто черговий досвід, як краще будувати державу і вільну економіку, навіть засвоюючи науку з власних помилок. А найважливіше це те, що ми перейшли у всій Україні і на Закарпатті цей перший рік нашої незалежности без більших потрясень, внутрішніх конфліктів та кровопролиття.

Хотілось би кращих успіхів, більших досягнень, ось хоч би таких, як у сусідніх Угорщині, Словаччині, чи хоча б у Польщі. Але не забуваймо, що ситуація України важча, що у нас менший досвід державобудування та що наші труднощі в обличчі колишнього імперського центру значно більші. Держави не будується за рік, ані за два, а тим більше нелегко збудувати велику европейську державу Україну на руїнах тоталітарної імперії. Проте зроблено чимало, перші несміливі кроки немовля-Україна вчинила впевнено, вона вже навчилася ходити і її вже не топчуть, дбає про себе і поводиться, як належить молодій державі. Треба ще більше зусиль, національної дисципліни, відповідальности від її політичного проводу та самопосвяти її громадян!

Наше Закарпаття вперше в історії знайшлося у вільній Україні, знайшло свій дім, стало господарем своєї землі! У нас також за цей рік є свої досягнення і недоліки! Вони спільні з усією Україною, але й наші специфічні, закарпатські. Незалежність проголосовано, створено Демократичну Україну, повалено „боввана" Леніна на Народній Площі в Ужгороді, наведено деякі нові порядки, але й пороблено чимало промахів, помилок. Одним з них був т. зв. обласний референдум, яким місцева партократія і бюрократія хотіла собі запевнити упривілейовані місця, зберегти свій резервуар влади й впливів, підбудовуючи ці позиції якимось матеріяльними вигодами, що тимчасово могли б у дечому й поліпшити економічні шанси якоїсь частини населення.

Під невинною „самоврядною" територією скривилися егоїстичні владні інстинкти декого з наших краян, їх підсичували чужі економічні інтереси, котрі бажають легким коштом вирвати якийсь ласий шмат для себе, а тихо це підтримували й дехто з наших сусідів, що ностальгічно мріють про „Podkarpatsko" чи „Karpatja". Їм вторували, або й діяли з їх інспірації наші рідні претенденти в прем'єри й міністри з „Пудкарпатської Риспубликанської Партії", не говорячи вже про комівіяжерів типу „Маґо" і „Маґу".

Коли не вийшло з „автономією" і „пудкарпацькою риспубликою", то почали возитися з вільною економічною зоною, до чого пристало й кілька обласних бюрократів, знову таки очікуючи, що з таких окраїнних механізмів щось упаде і на наш спільний, та їхній зокрема, стіл, а при цьому приймаючи за очевидне, що всі збитки й недобори буде платити Україна...

Закінчення буде.

ПРО ІСТОРІЮ УКРАЇНИ Й ІСТОРИКІВ

(Інтерв'ю з проф. Л. Винарем)

У складі делеґації Державного Центру Української Народної Республіки, як голова Наукової Ради при Уряді УНР в екзилі, Україну втретє відвідав видатний український історик Любомир Винар — професор Кентського державного університету (ЗСА), президент Українського Історичного Товариства, основний і головний редактор його органу „Український Історик", професор історії Українського Вільного Університету в Мюнхені, член багатьох українських і неукраїнських наукових організацій і автор численних наукових досліджень. Проф. Л. Винар — видатний організатор українського наукового життя в Америці, Канаді та Европі, а тепер поширює свою наукову діяльність в Україні. У 1991 році він оснував Міжнародне Товариство ім. Михайла Грушевського. В тому ж році був відзначений Світовим Конґресом Вільних Українців медалею св. Володимира за розбудову українського життя і тривалий вклад в українську історіографію і культуру. Розмову вів головний редактор двотижневика „Старожитність" Ігор Гирич, науковий співробітник Археографічного Інституту Академії Наук України в Києві.

I

П.: — Пане професоре, один з найбільших українських істориків Олександер Оглоблин, не тільки був вашим учителем, але й понад 30 років був з вами у близькому спілкуванні?

В.: — Так, — професор Олександер Оглоблин, який помер на початку 1992 року, був моїм професором і моїм приятелем. Ми близько співпрацювали і спільно розбудовували українську історичну науку. Крім того він був моїм академічним дорадником і в цьому відношенні я багато завдячую проф. Оглоблинові, який мав знамените знання першоджерел до історії України і є одним із найвидатніших сучасних українських істориків. Так, що можна говорити про подвійні зв'язки: академічно-наукові і особисто-приятельські. Ми рівно ж засновували і спільно розбудовували Українське Історичне Товариство. Наша співпраця була близька і плідна, якщо йдеться про вдержання і розбудову української історичної науки поза межами України. До кінця життя проф. Оглобин задержав ясність думки. Він мав рідкісний дослідницький дар: поєднання аналізи і синтези історичного процесу.

П.: — Відомо, що він навіть перед смертю заповів вам свій архів і дав виключне право на видання своїх творів.

В.: — Так, проф. Оглобин перед смертю в розмовах просив, щоб я зайнявся його архівом і творчою спадщиною. Себто виданням його друкованих і недрукованих праць і архівних матеріялів. Архів вийнятково цінний і багатий. Багата епістолярна спадщина, що охоплює істориків і видатних діячів. Наприклад, згадаю листування з Митрополитами Андреєм Шептицьким, Іваном Огієнком, з істориками і археологами Дм. Дорошенком, Я. Пастернаком, Полонською-Василенко, Б. Крупницьким, В. Дорошенком і іншими. Залишився також „Щоденник" з 1920 років і автобіографічний нарис „Мій рід" і інші важливі автобіографічні матеріяли. Пляную видати його друковані і недруковані твори. Зацікавлені цею справою повинні звертатися до мене на адресу „Українського Історика".

П.: — Українське історичне товариство (УІТ), одне з багатьох українських наукових, закордонних установ. Чим воно відрізняється, наприклад, від україноznавчих інститутів при Гарвардському і Едмонтонському університетах? Які здобутки УІТ за ці 27 років, що минули з дня заснування?

В.: — Українське Історичне Товариство постало у 1965 році. Себто раніше ніж ці центри, про які ви згадали. Воно постало з головною метою, щоб продовжувати кращі традиції української наукової історіографії, які були знищені в Україні совєтською владою. Ті осередки українознавства постали при західніх університетах, як університетські, неукраїнські осередки. УІТ — це не еміґраційне товариство, хоч такий був початок, але це товариство професійно-наукове, яке об'єднує істориків, археологів і дослідників допоміжних історичних наук в різних країнах. Саме тепер постали два осередки УІТ в Україні — один в Львові, а другий в Києві, який очолює видатний археолог — історик д-р Брайчевський. Їхнім головним завданням було затримати наукову схему історії України, що започаткував Грушевський, і її розвинути. Отже ідеться про модель-схему української наукової, національної історіографії, яка охоплює усі періоди, головні явища нашої історії і об'єктивну історичну термінологію.

Закінчення буде.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ
Богдан Марків

Київська „Думка" в Гартфорді

Для відзначення першої річниці проголошення самостійности України Державна національна хорова капеля України „Думка" відбула двотижневе концертове турне по головніших скупченнях українських поселенців в Америці і Канаді. Слово „Думка" — це первісно початкові літери назви хору в час його заснування в 1919 році, яка повністю звучала: Державна українська мандрівна капеля.

Сцена концертової залі удекорована національною символікою: золотим тризубом з лівої сторони та національним прапором, що зачинався з правого боку і простягнувся вниз до середини сцени. Треба думати, що така декорація була стандартна для всіх концертів „Думки". Друкована стандартна програмка не вміщала всіх можливих селекцій, тому перед концертом заповідали точки програми даного вечора.

Концертове турне було під патронатом Міністерства культури України при співучасті Українського Народного Союзу і Конґресу Українців Канади. Деяка співпраця хору „Думка" з Ню Йорку зумовила те, що оба хори виконували спільно частину програми на концертах у Нюарку, Філядельфії та Гартфорді.

У концертовому турне київської „Думки" брали участь також провідні солісти українських оперних театрів, які заповнили півпрограми сольо та ансамблями з опер Моцарта, Россіні і Верді. В концерті 19-го грудня у Гартфорді Людмила Ширіна, сопрано з Одеси, Неоніля Козятинська, меццо-сопрано зі Львова, Володимир Гришко, тенор з Києва та Ігор Кушплер, баритон зі Львова, виконали квартет з Моцартового „Дон Хуана". Наступними точками було тріо зі „Севільського цирульника" Россіні для меццо-сопрано, тенора й баритона (виконавці Козятинська, Гришко, Кушплер), дует з „Дон Карльоса" Верді для тенора й баритона (Гришко, Кушплер) та — в другій частині концерту — монолог Богдана з опери „Богдан Хмельницький" Данькевича (Кушплер) та врешті дует Карася з Одаркою із „Запорожця" Гулака-Артемовського (Козятинська, Грицюк). Цю останню точку виконано зі сценічною грою, що нашій публіці особливо подобалося.

У своїх ансамблевих виступах солісти були дуже вирівняні, а сольові точки (Ширіна, Гришко, Кушплер) свідчили про високу мистецьку культуру виконавців. Їм усім акомпаньювала з великим розумінням Наталія Гавриленко.

У спільному виступі оба хори під керівництвом Василя Гречинського проспівали Лисенкові „Б'ють пороги" та „Туман хвилями лягає" при акомпаньяменті двох фортепіянів. Піяністи — Євгенія Палей та Юрій Ружинський, які теж акомпаньювали в останній точці концерту. Гречинський, новий диригент нюйоркської „Думки", якого ми бачили вперше, ще не мав часу проявити свого музичного обличчя. Дириґування знаними стандартними хорами, яких репертуар був заучуваний іншими хормайстрами, не дозволяє ще дати остаточну оцінку його музичних спроможностей. Проте його упевнена постава на сцені, панування над хористами та дириґування з пам'яті вказують на те, що Гречинський має добру музичну зарядку. Час покаже, чи він зможе внести маштабні твори у свою програму та змінити репертуарну політику дорученого йому ансамблю.

Програма Київської „Думки" почалася тріюмфальною піснею „Воскресла", музику якої скомпонував до слів О. Олеся спеціяльно для американського турне хору дириґент Євген Савчук. Музика у формі хоралу, як і текст пісні дуже підходив до святочного моменту. Мабуть, з думкою про цей момент внесено „Многоліття" народові і присутнім на залі.

Властивий концерт почався маєстатичним „Аллилуя" Генделя з його ораторії „Месія". Ця ораторія увійшла в Америці в обов'язковий репертуар різдвяного часу і кожного року можна її почути більше як один раз. При цій нагоді варт згадати, що до ритуалу 250-літньої традиції належить слухати „Аллилуя" Гендля стоячи. Українська публіка, непопереджена, прослухала цю частину, сидячи у кріслах.

Могутня мелодія хору з опери „Набукко" Верді, наступна точка концерту, служила — вже від часу прем'єри твору в Міляно в 1842 році, наче другий національний гимн Італії в часі її боротьби за звільнення від чужого панування. А музику до „Скорбної матері" („Стабат матер"), мабуть найбільш центральної точки концерту, скомпонував Россіні на славний текст написаний монахом чину Францісканів ще в XIII сто-

(Закінчення на стор. 5)

Д-р Володимир Гординський

ВИДАТНИЙ АКТОРСЬКИЙ ПРОФІЛЬ В. БЛАВАЦЬКОГО

(до 50-ліття першої постановки „Гамлета" на українській сцені і до 40-ліття смерти В. Блавацького)

У театрі в очікуванні чогось надзвичайного й одуховленого, ми бачимо вже завершений твір автора у виконанні акторів, які переносять нас у світ уяви. І як занавіса падає, ми своїми апльодуваннями будимо з гробів Гамлета, Пер Ґінта, Наталку Полтавку, чи наші історичні постаті. І тоді не думаємо про особу, яка надала життя мистецькому творові — про режисера. А власне він є заступником автора, який особисто не явився тільки тому, що його вже немає у живих.

У театрі одним з найтяжчих творів до постановки є Гамлет Шекспіра, який створив трагізм Гамлета за принципами філософії естетики Арістотеля, але протиставився клясичній драмі свободою композиції й уведенням комічних первнів, які були в старогрецьких релігійних драмах ще до-клясичного типу.

Вілліям Шекспір англійський поет, драматург і актор. Його всесторонню творчість характеризує глибоке відчуття взаємної залежности історії і людської долі, багатство скомплікованих і пристрасних характерів, уміння будувати драматичне напруження, поетичне в'язання фантазії з реальністю і трагізм з елементами комізму.

Трагедія — це драматичний твір зі сильно накресленим моральним конфліктом, який неминуче доводить до поразки високопоставленої і шляхетної особи, або, як ми кажемо, героя даного твору.

І в грецькій трагедії, і в Гамлеті смертні дії бувають охоплені силами, що лежать поза межами свідомости і пізнання. Ми не можемо уявити Едипа без Сфінкса і Гамлета без духа його батька. І власне та невловність, або як кажуть трансцедентальність робить Гамлета дуже поетичним.

Гамлет вірить духові батька, але не є певний, чи то був дух, чи привид нечистої сили. Він хоче знайти реальне підтвердження злочину короля і як він це знаходить, приходить до найбільш драматичного напруження трагедії.

Колись К. Станіславський писав, що постановкою Гамлета, найважчою з усіх існуючих, треба не починати, а завершувати роботу артистів чи театру.

21-го вересня 1943 року Львівський драматичний театр поставив Шекспірового Гамлета в режисурі Йосипа Гірняка і його дружини Олімпії Добровольської. Це була взагалі перша вистава цієї знаменитої трагедії на українській сцені.

Режисерська лябораторія „Березоля" в Харкові розробляла постановку цієї трагедії, але до вистави не дійшло через розгром театру і ліквідацію режисерського штабу, веденого знаменитим Лесем Курбасом.

У Львівському театрі найбільшою проблемою було пов'язати акторів різних шкіл і стилів в одну цілість шекспірівської драми. Не забуду одного характерного моменту, як я зайшов до будинку Великого театру в 8 годині ранком і застав Добровольську з двома акторами, які ще з вечора не закінчили проби, а Йосип Гірняк, який був малого росту, — спав на письмовому столі.

Гірняк колись сам мав грати Гамлета, але режисерська праця над трагедією є надмірно скомплікована, бо мусить згармонізувати гру всіх акторів, статистів, композицій сцен, світла, руху і акції. Маленьке недотягнення нищить цілу виставу. Наприклад, ще до війни в польському театрі у Львові один з „небіжчиків" у Гамлеті дістав щикавку і з великої трагедії вийшла ще більша комедія.

І. Гірняк і Добровольська щасливо вибрали на Гамлета Володимира Блавацького, який побував також у „Березолі" і своїм знанням і мистецькою наснагою найкраще надавався на цю ролю.

Але у всіх театрах світу все приходить до конфлікту між режисером і актором, який грає Гамлета. Режисер дивиться на цілість вистави і в композиції вистави не допускає ніякого актора, щоб затьмарював іншого, а Гамлет-актор знову хоче виявити себе повністю і вийти на перший плян. Працюючи довго над постановкою, цей конфлікт загострювався і пізніше розвинувся в світоглядові розбіжності. Але саме ці розбіжності поглядів дали глядачеві, який ніколи не знає про закулісові проблеми, завершену постановку в дусі найкращих европейських театрів.

Після смерти Шекспіра 1616 року пуритани замкнули всі театри в Англії і тільки десяток років пізніше Шекспір повернувся до Англії з Німеччини німецькою мовою. Німеччина тоді розвинула трагедії і комедії Шекспіра до вершин в ориґінальному дусі Шекспіра. Англійці наново почали грати його твори, але не хотіли прийняти німецької інтерпретації. І це відбивається на англійському театрі досьогодні. Наприклад Гамлет у фільмі з актором Олівіє, як говорить свій монолог „Бути, чи не бути" — сидить над пропастю, державчи в руці кинджал і ніби рішає, чи має відібрати собі життя, чи ні. А справа зовсім у чомусь іншому. Блавацький стояв опертий об раму сцени з правої сторони в притемненому світлі — і застановлявся, чи він має жити вигідним життям фізично, але вмерти духово, чи може має жити духово, але вмерти фізично. Я не бачив багато акторів на світових сценах, яким би вдалося так глибоко і так переконливо передати той монолог. Гамлет Блавацького дав нам відчуття вічности характеру поетичного твору не очима наших батьків чи учителів, — ми здобули його нашим власним пережиттям і нашим власним сприйманням. Ми разом з Блавацьким-Гамлетом переживали його трагедію тоді, як він мститься на королевій матері за її зраду короля — його батька, і за ображену віру в неї, не зважаючи на те, що дух короля наказував йому щадити її. Блавацький зумів вплутати нас у проблеми Гамлета до тієї міри, що ми глибоко переживали те, як він жертвував любов'ю до Офелії для свого неухильного завдання. Він користувався різними акторсь-

(Закінчення на стор. 5)

STI scope travel inc · УКРАЇНСЬКЕ БЮРО ПОДОРОЖЕЙ Марійки Гелбіґ

1605 Springfield Ave., Maplewood, New Jersey 07040 *Telephone:* Area code (201) 378-8998 or **TOLL FREE 1-800-242-7267**

1993 ESCORTED GROUP TOURS TO UKRAINE AND OTHER DESTINATIONS

1. **PYSANKA** 15 Days ***Breakfast basis only!***	**APR 12-26** CZECHOSLOVAK AIR	LVIV (14 days) or TERNOPIL or FRANKIVSK **NOTE:** $50.00 additional for round trip transfers for Ternopil or Frankivsk Tours	APR 13-26	$1320 SGL $200
2. **LVIV EXP I** 15 Days ***Breakfast basis only!***	**MAY 24-JUN 07** CZECHOSLOVAK AIR	LVIV (14 days) Rohatyn/Frankivsk/Kolomyja Exc.	MAY 25-JUN 07	$1450 SGL $200
3. **MALVA I** 15 Days ***Breakfast basis only!***	**MAY 24-JUN 07** CZECHOSLOVAK AIR	TERNOPIL Potchajiv Exc. FRANKIVSK Yaremtche/Manyava Exc. Kosiv/Kolomyja Exc. LVIV (7 days) Rohatyn/Halych Exc.	MAY 25-29 MAY 29-JUN 01 JUN 01-07	$1575 SGL $250
4. **PODOLANKA** 15 Days ***Breakfast basis only!***	**MAY 24-JUN 07** CZECHOSLOVAK AIR	LVIV (8 days) Rohatyn/Frankivsk/Kolomyja Exc. TERNOPIL Potchajiv Exc.	MAY 25-31 MAY 31-JUN 07	$1525 SGL $250
5. **ZOZULIA I** 15 Days	**MAY 24-JUN 07** LUFTHANSA	LVIV (8 days) Rohatyn/Halych Exc. FRANKIVSK Kolomyja/Yaremtche/Manyava Exc. KIEV/Kaniv-Pereyaslav Exc.	MAY 25-JUN 01 JUN 01-03 JUN 03-07	$2275 SGL $250
6. **BANDURA I** 15 Days	**MAY 24-JUN 07** LUFTHANSA	LVIV (7 days) Rohatyn/Frankivsk/Kolomyja Exc. TERNOPIL Potchajiv Exc. KIEV/Kaniv-Pereyaslav Exc.	MAY 25-31 MAY 31-JUN 03 JUN 04-07	$2200 SGL $225
7. **HUTSULKA I** 16 Days	**MAY 24-JUN 08** SWISSAIR	LVIV (5 days) Rohatyn/Halych Exc. FRANKIVSK Kolomyja/Vyzhnytsia Exc. Yaremtche/Manyava Exc. KIEV/Kaniv-Pereyaslav Exc. ZURICH (overnight)	MAY 25-29 MAY 29-JUN 03 JUN 03-07 JUN 07-08	$2300 SGL $250
8. **HALYCHANKA I** 22 Days ***Breakfast basis in Lviv.*** ***Full board in Kiev.***	**JUN 14-JUL 05** SWISSAIR	LVIV (15 days) Rohatyn/Frankivsk/Kolomyja Exc. KIEV/Kaniv-Pereyaslav Exc. ZURICH (overnight)	JUN 15-29 JUN 29-JUL 04 JUL 04-05	$2500 SGL $300
9. **VESELKA** 16 Days	**JUN 14-29** SWISSAIR	LVIV (5 days) Rohatyn/Frankivsk/Kolomyja Exc. KIEV/Kaniv-Pereyaslav Exc. ST. PETERSBURG Petrodvorets Exc. MOSCOW ZURICH (overnight)	JUN 15-19 JUN 19-23 JUN 23-26 JUN 26-28 JUN 28-29	$2775 SGL $300
10. **LVIV EXP II** 15 Days ***Breakfast basis only!***	**JUN 21-JUL 05** CZECHOSLOVAK AIR	LVIV (14 days) Rohatyn/Frankivsk/Kolomyja Exc.	JUN 22-JUL 05	$1600 SGL $250
11. **TROYANDA I** 15 Days	**JUN 21-JUL 05** LUFTHANSA	LVIV (8 days) Rohatyn/Frankivsk/Kolomyja Exc. KHARKIV KIEV/Kaniv-Pereyaslav Exc.	JUN 22-29 JUN 29-JUL 01 JUL 01-05	$2450 SGL $225
12. **BANDURA II** 15 Days	**JUN 21-JUL 05** LUFTHANSA	LVIV (7 days) Rohatyn/Frankivsk/Kolomyja Exc. TERNOPIL Potchajiv Exc. KIEV/Kaniv-Pereyaslav Exc.	JUN 22-28 JUN 28-JUL 01 JUL 02-05	$2325 SGL $225
13. **HALYCHANKA II** 22 Days ***Breakfast basis in Lviv.*** ***Full board in Kiev.***	**JUN 28-JUL 19** SWISSAIR	LVIV (15 days) Rohatyn/Frankivsk/Kolomyja Exc. KIEV/Kaniv-Pereyaslav Exc. ZURICH (overnight)	JUN 29-JUL 13 JUN 13-18 JUL 18-19	$2500 SGL $300
14. **HUTSULKA II** 16 Days	**JUN 28-JUL 13** SWISSAIR	LVIV (5 days) Rohatyn/Halych Exc. FRANKVIVSK Yaremtche/Manyava Exc Kolomyja/Vyzhnytsia Exc. KIEV/Kaniv-Pereyaslav Exc. ZURICH (overnight)	JUN 29-JUL 3 JUL 03-08 JUL 08-12 JUL 12-13	$2400 SGL $275
15. **POLONYNA** 20 Days Bus Tour	**JUL 05-24** SWISSAIR	LVIV (6 days) Potchajiv TERNOPIL FRANKIVSK Yaremtche/Manyava Exc. Kolomyja/Vyzhnytsia Exc. CHERNIVTSI Kamianets Podilsky VINNITSIA KIEV/Kaniv-Pereyaslav Exc. ZURICH (overnight)	JUL 06-11 JUL 11-13 JUL 13-16 JUL 16-18 JUL 18-19 JUL 19-23 JUL 23-24	$2600 SGL $300
16. **HALYCHANKA III** 22 Days ***Breakfast basis in Lviv.*** ***Full board in Kiev.***	**JUL 05-26** SWISSAIR	LVIV (15 days) Rohatyn/Frankivsk/Kolomyja Exc. KIEV/Kaniv-Pereyaslav Exc. ZURICH (overnight)	JUL 06-20 JUL 20-25 JUL 25-26	$2500 SGL $300
17. **LVIV EXP III** 15 Days ***Breakfast basis only!***	**JUL 12-26** CZECHOSLOVAK AIR	LVIV (14 days) Rohatyn/Frankivsk/Kolomyja Exc.	JUL 13-26	$1600 SGL $200
18. **FRANKVIVSK EXP I** 15 Days ***Breakfast basis only!***	**JUL 12-26** CZECHOSLOVAK AIR	FRANKIVSK (10 days) Yaremtche/Manyava Exc. Kosiv/Kolomyja Exc. LVIV Rohatyn/Halych Exc.	JUL 13-22 JUL 22-26	$1700 SGL $250
19. **TERNOPIL EXP** 15 Days ***Breakfast basis only!***	**JUL 12-26** CZECHOSLOVAK AIR	TERNOPIL (10 days) Potchajiv Exc. LVIV Rohatyn/Frankivsk/Kolomyja Exc.	JUL 13-22 JUL 22-26	$1625 SGL $250
20. **MALVA II** 15 Days ***Breakfast basis only!***	**JUL 12-26** CZECHOSLOVAK AIR	TERNOPIL Potchajiv Exc. FRANKIVSK Yaremtche/Manyava Exc. Kosiv/Kolomyja Exc. LVIV (7 days) Rohatyn/Halych Exc.	JUL 13-17 JUL 17-20 JUL 20-26	$1675 SGL $250
21. **ZOZULIA II** 15 Days	**JUL 12-26** LUFTHANSA	LVIV (8 days) Rohatyn/Halych Exc. FRANKIVSK Kolomyja/Yaremtche/Manyava Exc. KIEV/Kaniv	JUL 13-20 JUL 20-22 JUL 22-26	$2400 SGL $250
22. **BANDURA III** 15 Days	**JUL 12-26** LUFTHANSA	LVIV (7 days) Rohatyn/Frankivsk/Kolomyja Exc. TERNOPIL Potchajiv Exc. KIEV/Kaniv-Pereyaslav Exc.	JUL 13-19 JUL 19-22 JUL 23-26	$2325 SGL $225
23. **HALYCHANKA IV** 22 Days ***Breakfast basis in Lviv.*** ***Full board in Kiev.***	**JUL 19-AUG 09** SWISSAIR	LVIV (15 days) Rohatyn/Halych/Frankivsk Exc. KIEV/Kaniv-Pereyaslav Exc. ZURICH (overnight)	JUL 20-AUG 03 AUG 03-08 AUG 08-09	$2500 SGL $300
24. **HUTSULKA III** 16 Days	**JUL 19-AUG 03** SWISSAIR	LVIV (5 days) Rohatyn/Halych Exc. FRANKVIVSK Kolomyja/Vyzhnytsia Exc. Yaremtche/Manyava Exc. KIEV/Kaniv-Pereyaslav Exc. ZURICH (overnight)	JUL 20-24 JUL 24-29 JUL 29-AUG 02 AUG 02-03	$2400 SGL $275
25. **KOZACHOK** 23 Days Bus Tour	**JUL 26-AUG 17** SWISSAIR	LVIV (5 days) Rohatyn/Halych Exc. FRANKIVSK Kolomyja/Yaremtche/Manyava Exc. CHERNIVTSI Kamianets Podilsky Exc. VINNITSIA ZAPORIZZHIA Khortycia Exc. DONETSK KHARKIV POLTAVA Opishnia/Reshetylivka Exc. KIEV/Kaniv-Pereyaslav Exc. ZURICH (overnight)	JUL 27-31 JUL 31-AUG 03 AUG 03-05 AUG 05-06 AUG 06-08 AUG 08-09 AUG 09-11 AUG 11-13 AUG 13-16 AUG 16-17	$2750 SGL $300
26. **KALYNA** 14 Days	**JUL 26-AUG 08** SWISSAIR	LVIV (7 days) Rohatyn/Halych/Frankivsk Exc. KIEV/Kaniv-Pereyaslav Exc. VIENNA	JUL 27-AUG 02 AUG 02-05 AUG 05-08	$2550 SGL $275
27. **HALYCHANKA V** 22 Days ***Breakfast basis in Lviv.*** ***Full board in Kiev.***	**AUG 09-30** SWISSAIR	LVIV (15 days) Rohatyn/Frankivsk/Kolomyja Exc. KIEV/Kaniv-Pereyaslav Exc. ZURICH (overnight)	AUG 10-24 AUG 24-29 AUG 29-30	$2500 SGL $300
28. **HUTSULKA IV** 16 Days	**AUG 09-24** SWISSAIR	LVIV (5 days) Rohatyn/Halych Exc. FRANKVIVSK Kolomyja/Vyzhnytsia Exc. Yaremtche/Manyava Exc. KIEV/Kaniv-Pereyaslav Exc. ZURICH (overnight)	AUG 10-14 AUG 14-19 AUG 19-23 AUG 23-24	$2400 SGL $275
29. **TROYANDA II** 15 Days	**AUG 16-30** LUFTHANSA	LVIV (8 days) Rohatyn/Frankivsk/Kolomyja Exc. KHARKIV KIEV/Kaniv-Pereyaslav Exc.	AUG 17-24 AUG 24-26 AUG 26-30	$2450 SGL $275
30. **BANDURA IV** 15 Days	**AUG 16-30** LUFTHANSA	LVIV (7 days) Rohatyn/Frankivsk/Kolomyja Exc. TERNOPIL Potchajiv Exc. KIEV/Kaniv-Pereyaslav Exc.	AUG 17-23 AUG 23-26 AUG 27-30	$2325 SGL $225
31. **HUTSULKA V** 16 Days	**SEP 14-28** SWISSAIR	LVIV (5 days) Rohatyn/Halych Exc. FRANKIVSK Kolomyja/Vyzhnytsia Exc. Yaremtche/Manyava Exc. KIEV/Kaniv-Pereyaslav Exc. ZURICH (overnight)	SEP 14-18 SEP 18-23 SEP 23-27 SEP 27-28	$2400 SGL $275
32. **ZOZULIA III** 15 Days	**SEP 13-27** LUFTHANSA	LVIV (8 days) Rohatyn/Halych Exc. FRANKIVSK Kolomyja/Yaremtche/Manyava Exc. KIEV/Kaniv-Pereyaslav Exc.	SEP 14-21 SEP 21-23 SEP 23-27	$2400 SGL $250
33. **MALVA III** 15 Days ***Breakfast basis only!***	**SEP 20-OCT 04** CZECHOSLOVAK AIR	TERNOPIL Potchajiv Exc. FRANKIVSK Yaremtche/Manyava Exc. Kosiv/Kolomyja Exc. LVIV (7 days) Rohatyn/Halych Exc.	SEP 21-25 SEP 25-28 SEP 28-OCT 04	$1575 SGL $250
34. **FRANKIVSK EXP II** 15 Days ***Breakfast basis only!***	**SEP 27-OCT 11** CZECHOSLOVAK AIR	FRANKIVSK (10 days) Yaremtche/Manyava Exc. Kosiv/Kolomyja Exc. LVIV (5 days) Rohatyn/Halych Exc.	SEP 28-OCT 07 OCT 07-11	$1525 SGL $250
35. **MINI TOURS** 8 Days ***Breakfast basis only!***	**OCT 04-11** CZECHOSLOVAK AIR	LVIV (7 days) or TERNOPIL or IV. FRANKIVSK **NOTE:** $50.00 additional for round trip transfers for Ternopil or Frankivsk tour	OCT 05-11	$1150 SGL $150

If you do not receive your SCOPE TRAVEL 1993 BROCHURE by the end of January, please call our office. 1-800-242-7267

$50.00 early registration discount for

1 9 9 3 U K R A I N E T O U R S

Name: ____________________

Address: ____________________

____

Tour Name/Date: ____________________

(Only one coupon per person. Valid ONLY if accompanied by completed and signed registration coupon with DEPOSIT). Does NOT apply to "AIR ONLY"

Must reach SCOPE TRAVEL by February 15th, 1993.

SCOPE 1993 COMBINATION TOURS

SAVE THIS • SAVE THIS • SAVE THIS • SAVE THIS • SAVE THIS • SAVE THIS • SAVE THIS

• Fly to and from Ukraine with Scope Escorted Groups • Stay with your family or friends anywhere in Ukraine
• Join us in Frankivsk, Kharkiv or Kiev for complete Escorted Group Services.

36. **COMBI TOUR "A"** 15 Days	**MAY 24-JUN 07** LUFTHANSA	VISITING (8 days) FRANKIVSK Kolomyja/Yaremtche/Manyava Exc. KIEV/Kaniv-Pereyaslav Exc.	MAY 25-JUN 01 JUN 01-03 JUN 03-07	$1850 SGL $150
37. **COMBI TOUR "B"** 22 Days	**JUN 14-JUL 05** SWISSAIR	VISITING (15 days) KIEV/Kaniv-Pereyaslav Exc. ZURICH (overnight)	JUN 15-29 JUN 29-JUL 04 JUL 04-05	$1900 SGL $150
38. **COMBI TOUR "C"** 15 Days	**JUN 21-JUL 05** LUFTHANSA	VISITING (8 days) KHARKIV KIEV/Kaniv-Pereyaslav Exc.	JUN 22-29 JUN 29-JUL 01 JUL 01-JUL 05	$2050 SGL $150
39. **COMBI TOUR "D"** 22 Days	**JUN 28-JUL 19** SWISSAIR	VISITING (15 days) KIEV/Kaniv-Pereyaslav Exc. ZURICH (overnight)	JUN 29-JUL 13 JUL 13-18 JUL 18-19	$1900 SGL $150
40. **COMBI TOUR "E"** 22 Days	**JUL 05-26** SWISSAIR	VISITING (15 days) KIEV/Kaniv-Pereyaslav Exc. ZURICH (overnight)	JUL 06-20 JUL 20-25 JUL 25-26	$1900 SGL $150
41. **COMBI TOUR "F"** 15 Days	**JUL 12-26** LUFTHANSA	VISITING (8 days) FRANKIVSK Kolomyja/Vyzhnytsia Exc. Yaremtche/Manyava Exc. KIEV/Kaniv-Pereyaslav Exc.	JUL 13-20 JUL 20-22 JUL 20-26	$2000 SGL $150
42. **COMBI TOUR "G"** 22 Days	**JUL 19-AUG 09** SWISSAIR	VISITING (15 days) KIEV/Kaniv-Pereyaslav Exc. ZURICH (overnight)	JUL 20-AUG 03 AUG 03-08 AUG 08-09	$1900 SGL $150
43. **COMBI TOUR "H"** 14 Days	**JUL 26-AUG 08** SWISSAIR	VISITING (7 days) KIEV/Kaniv-Pereyaslav Exc. VIENNA	JUL 27-AUG 02 AUG 02-05 AUG 05-08	$2200 SGL $200
44. **COMBI TOUR "I"** 22 Days	**AUG 09-30** SWISSAIR	VISITING (15 days) KIEV/Kaniv-Pereyaslav Exc. ZURICH (overnight)	AUG 10-24 AUG 24-29 AUG 29-30	$1900 SGL $150
45. **COMBI TOUR "J"** 15 Days	**AUG 16-30** LUFTHANSA	VISITING (8 days) KHARKIV KIEV/Kaniv-Pereyaslav Exc.	AUG 17-24 AUG 24-26 AUG 26-30	$2050 SGL $150
46. **COMBI TOUR "K"** 15 Days	**SEP 13-27** LUFTHANSA	VISITING (8 days) Rohatyn/Halych Exc. FRANKIVSK Kolomyja/Yaremtche/Manyava Exc. KIEV/Kaniv-Pereyaslav Exc.	SEP 14-21 SEP 21-23 SEP 23-27	$1950 SGL $150

З'ЇЗД ДИВІЗІЙНИКІВ — ЛЬВІВ 11-19 СЕРПНЯ • КИЇВ 19-23 СЕРПНЯ

DIVIZIA "A" 16 Days	**AUG 09-24** SWISSAIR	LVIV (9 days) Rohatyn/Frankivsk/Kolomyja Exc. KIEV Kaniv-Pereyaslav Exc. ZURICH (overnight)	AUG 10-19 AUG 19-23 AUG 23-24	$2,400 SGL $275
DIVIZIA "B" 16 Days	**AUG 09-24** SWISSAIR	LVIV (6 days) Rohatyn/Halych Exc. FRANKIVSK Kolomyja/Vyzhnytsia Exc. Yaremtche/Manyava Exc. KIEV Kaniv-Pereyaslav Exc. ZURICH (overnight)	AUG 10-16 AUG 16-19 AUG 19-23 AUG 23-24	$2,400 SGL $275

SPECIAL LVIV GYMNASIUM REUNION • 05 - 10 May, 1993

GYMNASIUM TOUR A 15 Days **AIR ONLY**	**MAY 03-MAY 17** CZECHOSLOVAK AIRLINES	LVIV (visiting family)	MAY 04-17	$950
GYMNASIUM TOUR B 15 Days	**MAY 03-MAY 17** CZECHOSLOVAK AIRLINES	LVIV (14 days) Rohatyn/Frankivsk/Kolomyja Exc.	MAY 04-17	$1900 SGL $250
GYMNASIUM TOUR C 15 Days	**MAY 03-MAY 17** CZECHOSLOVAK AIRLINES	LVIV (9 days) Rohatyn/Frankivsk/Kolomyja Exc. KIEV Kaniv-Pereyaslav Exc.	MAY 04-12 MAY 12-17	$2200 SGL $300
GYMNASIUM TOUR D 15 Days	**MAY 03-MAY 17** CZECHOSLOVAK AIRLINES	LVIV (7 days) Rohatyn/Halych Exc. FRANKIVSK Yaremtche/Manyava Exc. KIEV Kaniv-Pereyaslav Exc.	MAY 04-10 MAY 10-13 MAY 13-17	$2150 SGL $300

Gymnasium Tour A — **Price includes:** • Roundtrip air New York/Lviv/New York • Fully escorted • Ukrainian Visa included
Additional: • Gymnasium Reunion Celebrations $100.00

B, C, D Tour Features: • All inclusive as on regular Scope Ukraine tour program • Gymnasium Reunion Concert Program • Gala Reunion dinner

SPECIAL WORLD REUNION • BRODY (Lvivska Oblast) 23 - 28 Jul, 1993

Берлин (Хмільове) • Білявці • Боратин • Бовдури • Броди • Бучина • Ділківці • Дуб'я • Фільварки Великі • Фільварки Малі
Гаї Діловецькі • Гаї Старобродівські • Глушин • Конюшків • Ковтин • Лагодів • Монастирок • Смільно • Старі Броди Суходоли
Сидинівка • Пониква • Шировичі • Станіславчик • Суховоля • Чеп • Чорхи (Лучківці) • Ясенів • Язливчик • Залісся • Збруї

BRODY TOUR A 15 Days **AIR ONLY**	**JUL 19-AUG 02** CZECHOSLOVAK AIRLINES	BRODY (visiting family)	JUL 20-AUG 02	$1050
BRODY TOUR B 15 Days	**JUL 19-AUG 02** CZECHOSLOVAK AIRLINES	BRODY LVIV Rohatyn/Frankivsk/Kolomyja Exc.	JUL 20-JUL 28 JUL 28-AUG 02	$1750 SGL $200
BRODY TOUR C 15 Days	**JUL 19-AUG 02** CZECHOSLOVAK AIRLINES	LVIV Rohatyn/Frankivsk/Kolomyja Exc. BRODY KIEV Kaniv-Pereyaslav Exc.	JUL 20-JUL 23 JUL 23-JUL 28 JUL 28-AUG 02	$2200 SGL $250
BRODY TOUR D 15 Days	**JUL 19-AUG 02** CZECHOSLOVAK AIRLINES	LVIV BRODY FRANKIVSK Kolomyja/Vyzhnytsia Exc. Yaremtche/Manyava Exc. KIEV Kaniv-Pereyaslav Exc.	JUL 20-JUL 23 JUL 23-JUL 26 JUL 26-JUL 29 JUL 29-AUG 02	$2225 SGL $250

Brody Tour A — **Price includes:** • Roundtrip air New York/Lviv/New York • Fully escorted • Lviv/Brody/Lviv by bus • Ukrainian visa included
Additional: • 5-day Reunion Celebration and sightseeing program $100.00

B, C, D Tour Features: • All inclusive as on regular Scope Ukraine tour program • Lviv/Brody/Lviv by bus • Complete Reunion Celebration program

This Reunion is being sponsored by the Brody County Government for former residents currently residing in the United States of America, Australia, Canada, England, France and Siberia.

INDIVIDUAL AIR TRAVEL • TO UKRAINE

New York • Kiev • New York

AIRLINE	DAYS OF DEPARTURE	CONNECTION	LO	SH	HI	RETURN
				SEASON		
AIR UKRAINE	TUE, FRI	Direct	$ 600	$ 725	$ 900	TUE, FRI
AUSTRIAN AIR	DAILY	Vienna	1012	1070	1182	DAILY (overnight required)
CZECH AIR	FRI	Prague (overnight required)	699	799	950	MON
	MON	Prague	725	850	950	MON
KLM	MON, WED	Amsterdam	1012	1070	1182	TUE, THU
LUFTHANSA	DAILY (except Saturday)	Frankfurt	1012	1070	1182	DAILY (except Saturday)
SABENA AIRLINES	FRI	Brussels	700	775	975	SAT
SWISSAIR	SUN, THU, SAT	Zurich	1012	1070	1182	MON, FRI, SUN (overnight required)

Newark • Kiev • Newark

AIRLINE	DAYS OF DEPARTURE	CONNECTION	LO	SH	HI	RETURN
				SEASON		
LUFTHANSA	DAILY (except Tue, Sat)	Frankfurt	$1012	$1070	$1182	DAILY (except Tue, Sat)
SCANDINAVIAN	SUN, TUE, SAT	Copenhagen	1012	1070	1182	MON, WED, FRI (overnight required)

New York • Lviv • New York

AIRLINE	DAYS OF DEPARTURE	CONNECTION	LO	SH	HI	RETURN
				SEASON		
CZECH AIR	FRI	Prague (overnight required)	$ 699	$ 799	$ 950	MON
	MON	Prague	725	850	950	MON
LOT POLISH AIR	SAT	Warsaw	775	875	975	THU
	SAT	Warsaw (overnight required)	599 *	749 *	924 *	WED

*Maximum stay: 45 days

PREPAID • INDIVIDUAL AIR TRAVEL • FROM UKRAINE

Kiev • New York • Kiev

AIRLINE	DAYS OF DEPARTURE	CONNECTION	LO	SH	HI	RETURN
				SEASON		
AIR UKRAINE	TUE, FRI		$ 650	$ 775	$ 950	TUE, FRI
CZECH AIR	MON	Prague	725	825	950	MON
LUFTHANSA	DAILY (except Saturday)	Frankfurt	1232	1294	1418	DAILY

Lviv • New York • Lviv

AIRLINE	DAYS OF DEPARTURE	CONNECTION	LO	SH	HI	RETURN
				SEASON		
CZECH AIR	MON	Prague	$ 725	$ 825	$ 950	MON
LOT POLISH AIR	MON, THU	Warsaw	800	850	950	SAT, SUN

GUARANTEED DEPARTURES • GUARANTEED DEPARTURES

NEW YORK/**LVIV**/NEW YORK
Czechoslovak Airlines

FROM $699.

Depart	Return
05 APR	19 APR
10 MAY	24 MAY
31 MAY	14 JUN
14 JUN	28 JUN
28 JUN	12 JUL
26 JUL	09 AUG
09 AUG	23 AUG
23 AUG	06 SEP

MIX AND MATCH
Restrictions Apply

NEW YORK/**IVANO-FRANKIVSK**/NEW YORK
via Manchester

FROM $900.

Depart	Return
21 MAY	06 JUN
04 JUN	20 JUN
18 JUN	04 JUL
02 JUL	18 JUL
16 JUL	01 AUG
30 JUL	15 AUG
13 AUG	29 AUG
27 AUG	06 SEP

MIX AND MATCH
Restrictions Apply
Rate includes **forced overnight** at Manchester Airport on return

• Choose from over 56 escorted departures
• Discounts on groups of 10 persons or more (for direct booking only)
• One free (air and land) for paying group of 20 persons (for direct booking only)
• Customized iteneraries for special interest groups

SCOPE TRAVEL TOURS REGISTRATION COUPON

ENCLOSED PLEASE FIND $300 PER PERSON DEPOSIT FOR TOUR # ______
TOUR NAME ______
SINGLE RM SUPPLEMENT ☐ YES ☐ NO DEPARTURE DATE ______
(at additional cost)

NAME/S 1. ______ 2. ______
ADDRESS ______
TEL. NO. HOME: (____) ______ BUS: (____) ______
area code / area code

CANCELLATION CHARGES: If the undersigned cancels after deposit or full payment has been made the following charges apply.

60 days or more prior to departure date .... $ 50.00
59 to 36 days prior to departure date $100.00
36 to 14 days prior to departure date .... 25% of land cost
13 to 1 day(s) prior to departure date .... 50% of land cost
Less than 24 hours prior to departure date .... 100% of land cost

Once under deposit, the client is subject to ADDITIONAL airline, visa fees and handling charges, if applicable. Tour price is based on international air fares and land costs as of Nov. 1992. Itineraries and prices are subject to change without notice.

I am a USA citizen ☐
I am not a USA citizen ☐
I have a valid USA passport ☐
I need a USA passport ☐

UKRAINE 1993

Deposit must be paid by check,cash,money order. Only your airline ticket may be charged to a credit card (except CZECH AIR). Balance of tour payment must be paid by check, cash, money order.

VISA ______
(expiration date) ______
AMERICAN EXPRESS ______
(expiration date) ______
MASTERCARD ______
(expiration date) ______
DINERS ______
(expiration date) ______

SAVE THIS • SAVE THIS • SAVE THIS • SAVE THIS • SAVE THIS • SAVE THIS • SAVE THIS • SAVE THIS

______ (signature) ______ (date)

Видатний акторський...

(Закінчення зі стор. 2)

кими засобами — від пригноблення до божевілля включно, але ні на хвилину не відступав від своєї цілі. А при тім він залишився вірним Шекспірові: „Щоб заслужити право стати добрим, раніш повинен я жорстоким буть". Він грав правдивого героя, що був людиною, яка виконувала надлюдське завдання.

Офелія у виконанні Лізи Шашаровської Чепіль — скромна і щира у своїх почуттях до Гамлета, довірлива і наївна у відношеннях з братом і батьком — мимоволі стає знаряддям у їхній змові проти Гамлета. Стримано, дуже природно, без удаваної наївности, у четвертому акті вибухає назовні, не стримувана ніякими товариськими формами. Це була стихійна пристрасть пов'язана з божевіллям. Тяжко собі уявити, щоб Шекспір міг мати на думці іншу Офелію.

Гра інших акторів була так згармонізована у своїй цілості, що навіть після 50 років уяви можна собі відтворити всі сцени і міззансцени.

Чотири місяці до прем'єри Йосип Гірняк звернувся до мене поставити сцену двобою Гамлета з Ляертом. Студіюючи у Відні ще до війни, я від часу до часу ходив на курси фехтування в театральній школі Райнгардта і опанував шпаду. Але, як розв'язати на сцені проблему виміни шпад під час двобою — це вже не так легко. Традиційно, як Гамлет вибивав шпаду Ляертові, то давав йому свою, а сам підіймав зі землі Ляертову. Але Гамлет у завзятій боротьбі вже був ранений затруєною шпадою Ляерта і така передача шпади виглядала неприродно. В англійських і американських постановках обі шпади вибиваються, ідуть у повітря і кожен з них ловить шпаду противника. Це також виглядає неприродно і непереконливо. Я розв'язав ту проблему так, що як Гамлет вибиває з рук Ляерта шпаду, Ляерт ловить за рукоятку шпади Гамлета, вириває її з руки, а Гамлетові не залишається нічого іншого, як підняти шпаду Ляерта зі землі. На ту тему розвинулася широка дискусія, в якій брали участь також колишні актори польського драматичного театру — але мені вдалося обстояти мій підхід. Блавацький в житті був людиною ренесансу і боротьбу шпадою опанував дуже скоро. Постава його тіла, рук і ніг робила враження професійного фехтувальника. З Дубровським в ролі Ляерта була вже інша справа. Він був надзвичайним рецитатором з прекрасною дикцією, але у фехтуванні не міг відрізнити шпади від шаблі та рухався на сцені тяжко і неприродно. Я працював з ним кожного дня в тижні і тільки в суботу разом Блавацьким. І тоді, коли здавалося, що двобій вже поставлений, на прем'єрі, у запалі боротьби він почав шпадою рубати, як шаблею. І навіть у дальших виставах від часу до часу він повторяв ту саму похибку.

Я цікавився Шекспіром і бачив кільканадцять вистав Гамлета у різних театрах і різними мовами. Велике враження зробила на мене вистава Гамлета 1944 року у колишній театральній студії Райнгардта у збомбардованому Шинбруні у Відні. Електрики вже не було, при нафтовому освітленні і як тільки почалася вистава, почали доходити звуки вибухів бомб. При монологу „Бути, чи не бути" актор на те, щоб його було чути на тлі експльозій, мусів підняти голос і той монолог і той голос доходив глибоко до душі.

І Гірняк, і Добровольська і Блавацький вже відійшли від нас. У житті вони різнилися своїми поглядами на багато справ, але постановкою Гамлета вони довели, що ідейно вони творили одну цілість.

Отак ця перша вистава „Гамлета" на українській сцені стала справжньою подією в історії українського театру. Здійснена в тривожних умовах під кінець війни, ця вистава відбулася на рівні справді передових театрів інших народів, які мали змогу ставити цю знамениту п'єсу багато разів у нормальних умовах.

Для пригадки того, хто був співтворцем цієї історичної постанови, згадую імена тих, які до неї причинилися. В 50-річчя цієї події всі вони варті згадки.

„Гамлет" — переклад М. Рудницького, Король — Б. Паздрій, Гамлет — В. Блавацький, Офелія — Е. Шашаровська-Чепіль, Ляерт — С. Дубровський, Королева — В. Левицька, Горацій — І. Лісненко, 1-ий актор — Я. Геляс, 2-ий актор — М. Мельник, Розенкранц — В. Королик, Ґільденштерн — В. Шашарівський, Привид батька — Е. Курило, Офік — С. Крижанівський, 1-ий гробокоп П. Сорока, 2-ий гробокоп — І. Кудла. В менших ролях: З. Чайківський, О. Гасюк, О. Бождан, С. Залєський, В. Мельник, С. Зацерковна, Я. Рудакевич, В. Калин, Т. Нагірняк-Гординська, В. Змий.

БЕЗ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І КНИЖКИ — НЕ БУДЕ Й УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ!

Різдвяний концерт православних церков в Клівленді

В неділю 13-го грудня 1992 року, відбувся успішно другий з черги концерт колядок та духовної музики, улаштований Товариством Православного Духовенства Клівленду, Огайо. Концерт 10 місцевих церковних хорів відбувся в українському православному соборі св. Володимира в Пармі, Огайо.

Програма концерту розпочалася привітальним словом настоятеля собору о. Івана Наконечного. Господарі були д-р Ігор Махлай і Ярослав Юрч. Отець Денис Кристоф, настоятель української православної церкви св. Миколая у Лейквуді і голова Товариства Православного Духовенства околиці Клівлену, також виголосив привітальне слово до всіх присутніх.

Хори, які брали участь, виконували твори своєї національної церкви або загально відомі американські коляди. Репрезентовані були греки, румуни, серби, росіяни та українці. Українські парафії, які брали участь були Свято-Володимирська з Парми, Свято-Миколаївська з Лейквуду та Свято-Степанівська з Бранзвику. Останні дві парафії виступали збірний хор, а 40-членний хор собору св. Володимира, як господар концерту, закінчив програму в'язанкою народних колядок. Диригував хором Маркіян Комічак.

Завершуючи концерт, М. Комічак заінтонував три американські колядки, які підхопили всі вірні, яких було понад 600 осіб.

Цікаво в програмі було почути хор монастиря св. Германа, який складався із бездомних центру міста Клівленду. Цей монастир, який належить до Української Православної Церкви Америки, має ціллю свого існування, крім нашого життя, опікуватися бездомними. Щороку видають понад 17,000 обідів та дають нічліг понад 50 чоловікам щоночі. Цей монастир дотримується найголовнішого завдання християнина — помагати другим, та показує присутність Православної Церкви у загально-американському суспільстві.

Н. Н.

Київська...

(Закінчення зі стор. 2)

літті. Цей текст і досі вживаний у Римокатолицькій Церкві у Страсний Четвер. До нього написав старанно розроблену музику цілий ряд великих композиторів від Депре і Палестріни аж до Гайдна, Шуберта і Верді.

У „Скорбній матері" Людмила Ширіна, техніка виконання якої нагадує західню школу, зробила як солістка на тлі хору незатерте враження своїм співом, а „фуґато" цілого хору в дальшій частині блискотіло прецизністю вступів окремих голосів і плинністю контрапунктових мелодій.

Друга частина концерту була присвячена українській музиці. Публіка мала змогу почути старші та знані здебільше речі, як „Думи мої" Євгена Козака, „Щедрик" Леонтовича і „Ой дуб-дуба" в елеґантній аранжеровці М. Ракова. Проте головною атракцією були нові твори сучасних композиторів. Один із них — це „Купальські пісні" Євгена Станковича (річник 1942). Він плідний композитор інструментальної музики, має в дорібку симфонії, концерти, сонати та біля двадцяти партитур до кінофільмів. Не чужі йому великі теж вокальні полотна. „Купальські пісні" починаються жіночим хором з сольовою партією, яку виконала з природним спокоєм Валентина Іваненко. Твір написаний дисонантними гармоніями приємного звучання і в ньому багато свіжих інвенцій композитора. Мелодійні лінії його твору та їх гармонічна структура віддзеркалюють музичну естетику XX століття. Другою точкою були „Весільні пісні" Володимира Зубицького (річник 1953). Композитор прямо залюблений у фолкльор і все, що з його творчости до нас досі дійшло, це вокальна музика насичена народним мелосом. У „Весільних піснях" домінує гуцульський фолкльор.

Музична інтерпретація цих творів Євгеном Савчуком була захоплююча, а хорові особливе признання за працю над новими, а притому технічно та інтонаційно складними творами. Без їх труду публіка не почула б визначніших творів сучасної української музики. Фіналом із „Запорожця" із сольо Володимира Гришка та участю всіх артистів та обох хорів закінчено програму концерту.

Можна висловити тільки велике признання диригентові Євгенові Савчукові та членам його капелі. Хор цей — це дуже прецизний інструмент, а якщо йдеться про його мистецьку якість, то його місце у головному руслі світової музики.

НА СХІДНІ РАЙОНИ Савдійської Арабії напала сарана, яка може завдати значної шкоди сільському господарству країни. Протягом двох останніх місяців на територію королівства перелетіло зі східньої Африки щонайменше 21 хмара сарани. Шкідники осіли переважно на узбережжі Червоного моря. В околицях міста Джідди вони зайняли площу понад 3 квадратові кілометри.

ПОЧИНАЮЧИ З 10-ГО СІЧНЯ, РУМУНІЯ запроваджує нові правила для туристів з незалежних держав, що колись входили до складу Совєтського Союзу. В'їхати у країну можна буде тільки із завіреним у нотаря запрошенням. Той, хто запрошує, бере на себе повне утримання, оплату медицини в разі потреби і придбання проїзних квитків. Особа, витрати якої в Румунії ніким не забезпечені, має показати на кордоні валюту, що дорівнює 40 американських дол., а також проїзні квитки в обидва боки.

Український Хор „ДУМКА" в Ню Йорку

ділиться сумною вісткою з членством Хору та українською спільнотою, що наш хорист і довголітній член управи хору

бл. п.

РОМАН КУШНІР

відійшов у вічність 29-го грудня 1992 р.

Опечаленій дружині Марійці та всій родині покійного висловлюємо глибокі співчуття.

Управа Хору

Ділимося сумною вісткою, що у вівторок, 5-го січня 1993 р. відійшов у вічність наш дорогий ТАТО, ДІДО і ПРАДІДО

бл. п.

ГРИГОРІЙ МОКЛЯК

нар. 1914 р.

ПАНАХИДА відбулася в неділю, 10-го січня 1993 р. о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні H. B. Humislon, 142 — 42nd Street, Кергонксон, Н. Й.

ПОХОРОН відбувся в понеділок, 11-го січня 1993 р., а поховано на місцевому цвинтарі в Кергонксоні, Н. Й.

У глибокому смутку:
дружина — АННА
син — МИХАЙЛО
дочка — МАРІЯ в Україні
брат — МИХАЙЛО в Україні
невістка — ОЛЯ
внук — ГРИГОРІЙ
внучка — ЗОРЯНА МОКЛЯК з мужем ВІКТОРОМ

Ділимося сумною і болючою вісткою з родиною, приятелями і громадою, що у вівторок 5-го січня 1993 р., заосмотрений Найсвятішими Тайнами, відійшов у вічність в Торонто, Канада на 94-му році трудолюбивого життя наш найдорожчий ТАТО, ДІДО, СТРИЙКО, ВУЙКО І ШУРИН

бл. п. інженер-механік

МИРОН БАРАНОВСЬКИЙ

Абсольвент австрійської старшинської школи резерви (Єґендорф, Шлеськ) 10-ої піхотної дивізії, учасник боїв над Пявою, Італія (Бережанський 55 полк піхоти) та учасник Визвольних Змагань 1918/19 років (II-га Коломийська Бриґада), підхорунжий УГА, народжений 28-го жовтня 1899 р. в Липиці Горішній, пов. Рогатин, в домі о. Юліяна і Олександри зі Застирців, душпастиря в Липиці, опісля Дарахові пов. Теребовля.

В роках 1941-44 був головою Болшівецького адміністративного району, Станиславівської області.

В Канаді належав до Патріярхального Товариства і Братства Українців Католиків.

У невимовному смутку:
син — ЮЛІЯН з дружиною МАРУСЕЮ
внуки — ЛЕСЯ, ЛІДА, РЕБЕКА І АНДРІЙКО
братанок — ЮРКО БАРАНОВСЬКИЙ з родиною
сестрінки — ІРЕНА СЕМКІВ-КОВАЛЬ з родиною
— ЗЕНОН СЕМКІВ з родиною
Родина дружини покійного — св. п. СОФІЇ:
сестри — МАРІЯ КОМІСАР-АРАВИЧ
— ЕВГЕНІЯ ВЕРБОВЕЦЬКА з родиною
— ЛІДІЯ БАНАХ з родиною
брати — ІВАН ПРОЦИК
— ВОЛОДИМИР ПРОЦИК з родиною
кузини — НІНА БРИҐІДЕР з родиною
— НАТАЛІЯ МЕДВІДСЬКА з родиною
дальша родина в Канаді, ЗСА, Европі й Австралії.

ПАНАХИДА була відправлена 7-го січня 1993 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Gardinal, 92 Annette Str. в Торонто Онт.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відслужено 8-го січня 1993 р. о год. 1-ій в церкві св. Миколаял при 2 Bellwoods Ave. Торонто, Онт., а опісля на цвинтарі Park Lawn, Toronto, Ont., Canada.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Замість квітів проситься складати пожертви на будову ПІКЛУВАЛЬНОГО ДОМУ для старших при церкві св. Димитрія 135 La Rose Ave. Weston, Ont., або добродійні цілі.

Ділимося сумною вісткою, що у вівторок, 5-го січня 1993 р. на 76-му році життя відійшов у вічність наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО і ДІДУСЬ та ХРЕСНИЙ БАТЬКО

бл. п.

Володимир Свитак

Залишив у смутку:
дружину — АНАСТАЗІЮ
сина — ОЛЕГА
невістку — ОРИСЮ
внуків — ВОЛОДИМИРА і ЮРКА
та ближчу і дальшу родину в Україні, ЗСА і Канаді

ПАНАХИДА відбулася в суботу, 9-го січня о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні R. B. Drago, 43-10 30 Avenue, Astoria, N.Y.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в понеділок, 11-го січня 1993 р. о год. 9-ій ранку в цьому ж заведенні, а о год. 9:30 в українській католицькій церкві Чесного Хреста в Асторії, Н. Й., опісля на український католицький цвинтар св. Духа в Гемптонбурґу, Н. Й.

Управа Українського Спортового Осередку „ТРИЗУБ" в Філядельфії, Па.

складає цією дорогою вислови глибокого співчуття Іванці Субтельній з приводу невіджалуваної смерти її дорогого мужа

бл. п.

Мирослава Субтельного

Висловлюємо також наш щирий жаль опечаленій родині покійного, а наших членів просимо взяти участь в похоронних Богослужбах.

ПАНАХИДА — в п'ятницю, 9-го січня, о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Насевичів при 109 Іст Тейбор Ровд у Філядельфії, Па.

ПОХОРОН — в суботу, 10-го січня, о год. 10-ій рано з того ж заведення до церкви Христа Царя при вул. Каюґа у Філядельфії, а відтак на цвинтар у Факс Чейсі, Па.

За Управу УСО „Тризуб":
ІГОР ЧИЖОВИЧ, голова
ЗЕНОН ЗАВАДОВИЧ, секретар

З глибоким сумом повідомляємо родину, приятелів і знайомих, що у четвер 7-го січня 1993 р. відійшов у вічність наш найдорожчий МУЖ, ТАТО І КУЗЕН у віці 66 літ

бл. п.

ЮРІЙ ЗАДОЯННИЙ

ПАНАХИДА — понеділок 11-го січня о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні П. Яреми в Ню Йорку.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ — у вівторок 12-го січня о 10-ій год. ранку у катедрі св. Володимира при 82 вул. у Мангетен, а відтак поховання на українському православному цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Брук, Н. Дж.

Залишені у смутку:
дружина — МАР'ЯНА
донька — ЮЛІЯ,
а також родина в Америці, Канаді й Україні.

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що у п'ятницю 8-го січня 1993 р. на 90-му році життя по довшій недузі упокоївся наш дорогий ЧОЛОВІК, БАТЬКО, ДІДО І ПРАДІДО

бл. п.

СОЗОНТ КОМАР

Залишив:
дружину — ІРЕНУ
дочок — ДАРІЮ з чоловіком, дітьми і внуками в Польщі
— РОМУ з чоловіком і
— ТАНЮ
сина — ЗЕНОНА з дружиною і дітьми
сестру — ЛІДУ в Україні
та ближчу і дальшу родину.

ПАНАХИДА — у вівторок 12-го січня 1993 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Петра Яреми в Ню Йорку.

В середу 13-го січня о год. 9:30 ранку Служба Божа в церкві св. Юра, а дальші похоронні відправи будуть продовжені з волі покійного.

Без простертих рук

Не таємниця, що чимало українців батьківщини розраховують на підтримку діяспори, одначе хибним і перебільшеним є узагальнення щодо користолюбства наших земляків. Відвідувачеві України не важко переконатися в протилежному, коли з образою сприймаються спроби винагородити за виявлену послугу, чи вручений вам дарунок-сувенір.

Проте не рідкими й зрозумілими стають наміри налагодження взаємо-корисних зв'язків і співпраці у ряді ділянок. Не обійтись і без оправданих звернень до українців діяспори, коли вони стають соломинкою рятунку в розпачливих умовах радіяції, недуг і каліцтва. Це сприймається із зрозумінням, співчуттям та виявами щедрої допомоги, про що свідчать описи й звіти у нашій пресі.

Існують ситуації, коли рук не протягається, бо тих рук просто нема. Про такий нещасний випадок автор цих рядків довідався із київської газети напередодні залишення столиці.

— Прочитай оцю статтю — порадив мені проводжаючий багатомученик-дисидент Микола Плахотнюк.

Мова йшла про 25-річного киянина Юрка Скляренка, який втратив обидві руки в нещасному випадку минулої осени при вході в електричку.

— Пропустив бабцю із кошиком... Вона ступила на східці і закинувши кошик на плечі вдарила мене по голові. Я відсахнувся, двері вагона зачинились, куртка зачепилася і мене кинуло під колеса , — пригадує він.

Далі — лікарня, чисельні операції, нестримні болі. Лікарі дивувалися, що він вижив. Але без рук. Одну довелось ампутувати з частиною плеча, а другу по лікоть. Дружина не виявила стійкости, залишила. Опікуються ним батьки, при чому мама — інвалід. Юрій думав про самогубсто. Але ці гадки відганяються вродженим оптимізмом і надією, хоч у місцевих умовах і без „валюти" справи безвиглядні.

— Стан Юрка Скляренка досить сумний, — оповідає д-р Анатоль Лисий, який на моє прохання провідав нещасливця під час недавньої поїздки до Києва. Лишень одну руку змогли б змеханізувати досвідчені фахівці. Такі є в Америці. Проте через кошти заклади Австрії чи Німеччини були б доступніші.

Юрій і старі Скляренки вдячні й обнадійнені цією візитою лікаря з-за кордону, хоч він запевнень не залишив. Тим часом сестрицтво УАПЦ в Сан Дієґо, перейнявшись долею Юрка, надіслало йому різдвяний дарунок і заходилось благодійною збіркою допомогти під гаслом „Подаймо руку Юркові". Для місцевих сестриць це не перший вияв доброчинства. За кожну пожертву запевнено повну звітність. Адреса:

St. Mary's Sisterhood, 9558 Campo Road, Spring Valley, Calif. 92077.

Олександер Скоп

„Ми мусимо..."

(Закінчення зі стор. 1)

ку акцію зібрання потрібних фондів в ЗСА, уважаючи зовсім правильно, що Український Музей в Ню Йорку є не лише для потреб метрополії, але має бути центральним українським репрезентативним музеєм, в якому можна буде представити зразки української культури для широкої їх пропаґанди серед неукраїнців.

Присутня на відвідинах представниця СУА О. Гнатейко підкреслює, що саме так думали і основниці музею, уважаючи, що він мусить постати в центрі світу, яким беззаперечно таки є Ню Йорк.

— А тепер — каже з переконанням голова теперішньої Управи музею інж. Тит Геврик — коли ми маємо нашу державу і Україна будує в ЗСА свої амбасади — один центральний український музей — це справжня культурна амбасада України, яка може мати не менше значення, як політичні центри. Коли в такому новому великому приміщенні будуть виставляти свої картини наші теперішні найкращі художники, є надія, що цим шляхом з ними познайомляться також мистецькі американські кола та здобудуть належне їм признання. Ось вже і тепер маємо цього докази — Іван Марчук, відомий художник з України свої перші виставки мав у нашому музеї, дарма, що його приміщення досі далеко не репрезентативні та малі — але наш музей має вже настільки добре ім'я, в американських мистецьких колах, що завдяки виставкам в ньому наш художник тепер вже здобув собі шлях до комерційних ґалерій, а тим і до чужих покупців.

Наші гості показують нам чепурно видану брошурку у двох мовах про свої пляни перебудови будинку при 6-ій вулиці, який Управа закупила перед кількома роками, а який в 1992 році всеціло сплачено. Цей факт спонукує саме членів Будівельного комітету розгорнути широку акцію перебудови будинку в якнайскоршому часі, щоб вкінці можна було всеціло користуватися зібраним добром та користуватися заплянованими приміщеннями, серед яких, як бачимо з рисунків брошурки, мають бути не лише великі виставочні залі та приміщення на переховування мистецьких скарбів, але також залю на доповіді, кімнати для курсів, велику крамницю, бібліотеку, конференційну залю, як постійну ґалерію сучасних мистців, в якій можна буде купити картини. Ця ґалерія буде поєднана з каварнею для свобідних розмов чи зустрічей.

— Як бачимо це великі та амбітні пляни справді центрального музею, чи думаєте, що зрозуміють ваші стремління члени української спільноти?

Тут відповідають з переконанням голова Будівельного комітету А. Алиськевич і представниця СУА О. Гнатейко, які підтримують думки інж. Т. Геврика. Вони уважають, що саме тепер це справа загальногромадська, а не лише СУА і тому комітети прихильників музею постають на громадській базі в усіх місцевостях ЗСА і Канади від Лос Анджелеса до Торонто.

Інж. Т. Геврик звертає також увагу, що співпраця поміж УМ і іншими організаціями вже існує на терені ЗСА і Канади, а коли здійсниться задум із новим приміщенням і перебудовою — тоді виміна виставками та співпраця з українськими музеями на терені Північної Америки буде ще тісніша. Але не лише українськими — звертає увагу голова Управи — а також з іншими музеями. Деякі спроби виміни картинами чи випозиченням їх вже почалися. Однак як довго немає відповідного приміщення — це все лише спорадичні випадки.

— Перебуваючи часто на виставках у ваших теперішніх тісних залях ставимо питання, що діється із усіми тими експонатами та скарбами, зокрема із народнього мистецтва, що їх за довгі роки існування придбав музей від щедрих жертводавців із нашої громади. Чи можете нам подати інформації про те, для наших читачів?

Тут дає відповідь директор музею М. Шуст: — У нас в магазинах 7,000 експонатів із ділянки народного мистецтва, 2,000 красного мистецтва і біля 20,000 архіву-експонатів. Це все можна б куди краще використовувати. Дивлячись на пляни перебудови, бачимо, що приміщення будуть сім разів більшими, як маємо тепер, тоді будемо мати можливість все це показати. А при тому саме дільниця, де знаходиться наш будинок тепер стає щораз більше відома як культурний центр міста. Надіємося, що чужинецьких відвідувачів буде багато більше.

А як представляються можливості фінансової перебудови? — питаємо голову Будівельного комітету.

— Ви вже знаєте, що сам будинок вповні сплачений, а тепер ми мусимо зібрати 3 і 1/2 мільйона долярів на перебудову. Нашу збіркову кампанію розпочинаємо із зібраними 350,000 дол. Але люди, що розуміють цю велику культурну потребу дають чи декляруюють певні суми з різних нагод на тривалий фонд. Ми тепер будемо звертатися до всіх установ своїх та американських, будемо апелювати, давати на т.зв. „мечінґ фонд", складати здекляровані суми ратами, робити збірки із різних нагод, от хоча б, як відомо, підготовано відповідні прийняття з нагоди зустрічі нового року, складають з приводу родинних свят, товариських імпрез. Кожна сума є потрібна та причиниться до збільшення фонду. А при тому треба зрозуміння цілої громади, треба, щоб старші наші громадяни, які завджи були щедрі на культурні цілі — тепер намовляли до подібної щедрості молодших. Чи не треба, щоб кожний з українців залишив по собі якусь тривалу пам'ятку? А в новому будинку будуть відзначені усі щедрі жертводавці. Ми переконані, що з відповідною акцією нам допоможуть усі до осягнення нашої цілі — каже з питоменною їй енергією А. Алиськевич.

Довідавшись від неї, що вона має троє таких енергічних як вона заступників:

Івана Винника, Андрія Рака і Олю Левицьку ми впевнені, що вони разом осяґнуть намічену ціль, тим більше, що мають запевнення помочі та співпраці навіть Українського Національного Музею у Львові, директор якого Андрій Новаківський зрозумів важливість такого культурно-освітнього центру для теперішньої і для майбутньої України, та приобіцяв бути його каталізатором.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
проголошує

ПРИДІЛ СТИПЕНДІЙ
НА АКАДЕМІЧНИЙ РІК 1993/94

Згідно з рішенням Стипендійної Комісії у червні 1988 року

а) **Стипендії будуть признані тільки для** UNDERGRADUATE **СТУДЕНТІВ визнаних каледжів та університетів (які студіюють для одержання свого першого ступеня бакалявра) і для ҐРАДУАНТІВ СЕРЕДНЬОЇ ШКОЛИ, які будуть прийняті до каледжу чи університету в часі виплати стипендії. Студенти зі закінченим ступенем бакалявра не можуть складати подання.**

б) **Студент-аплікант мусить бути АКТИВНИМ ЧЛЕНОМ УНСОЮЗУ (платить вкладку) принайменше ДВА РОКИ при кінці березня того року в якому вносить своє подання на стипендію.**

Основи признання стипендій:

1. фінансова потреба
2. предмет студій
3. студійні досягнення
4. активність в українському громадському, а зокрема студентському житті

До Канцеларії УНСоюзу треба прислати НЕ ПІЗНІШЕ ЯК:
31-го березня 1992 р. — виповнений, підписаний і датований ФОРМУЛЯР
1-го травня 1992 р. — всі вимінені ДОКУМЕНТИ І ФОТОЗНІМКИ.

Прохання про стипендію на 1992/93 рік треба складати тільки на нових формулярах, які можна отримати пишучи на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
30 Montgomery Street ■ Jersey City, N.J. 07302

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ГЕЛЕН КАЧМАР член УНС Відд. 282-го Т-ва „Непорочного Зачаття" у Вількіс Беррі, Па. померла 13-го серпня 1992 року на 79-му році життя. Нар. 15-го квітня 1913 року у Вількіс Беррі, Па. Членом УНС стала 1954 року. Залишила у смутку мужа Івана, дочки — Варвару Калляник і Ю. Джеймс Томас, сестру Джон Шимко, Джон Нутітус і Джозефіну Бриські та двоє внуків. Похорон відбувся 17-го серпня 1992 року на греко-католицькому цвинтарі св. Марії в Даллас, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Мері Болоскі, секр.

РОСТИСЛАВА ГУЗАР член УНС Відд. 174-го Т-ва „Ватра" в Дітройті, Миш. померла 23-го серпня 1992 року на 87-му році життя. Нар. 1905 року в Україні. Членом УНС стала 1949 року. Залишила у смутку дочку Марту Василькевич з мужем Зеноном, сина Єромонаха Любомира, внуків Марійку Рипан з мужем Євгеном, Петра з Дружиною Джен, Павла з дружиною Лин, Романа з дружиною Емілією; правнучок — Дон, Катю, Розу і Лесю, та ближчу і дальшу родину в Америці й Україні. Похорон відбувся 26-го серпня 1992 року на цвинтарі „Оливна Гора" в Дітройті, Миш.

Вічна Їй Пам'ять!

Атанас Слюсарчук, секр.

МИХАЙЛО Олександрович КОБИЛЯНСЬКИЙ член УНС Відд. 194-го в Ню Йорку, Н.Й. помер 2-го серпня 1992 року на 95-му році життя. Нар. 1897 року в селі Брониця, Могилів Подільського повіту, Україна. Членом УНС став 1951 року. Залишив у смутку дружину Віру, доньок: Таню Кузьмин з мужем Павлом, Оксану Губенко з мужем Миколою, Олену Кастро з мужем Єфроном; внуків: Івана з дружиною Надією, Михайла з дружиною Ліндою, Дмитра; дві внучки Віру Кузьмин та Александру Губенко. Похорон відбувся 5-го серпня 1992 року на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

О. Озенів, секр.

ОЛЬГА БЕРЕЗА член УНС Відд. 17-го Т-ва ім. Івана Онищенка в Чикаґо, Ілл. померла 4-го липня 1992 року на 65-му році життя. Нар. 26-го жовтня 1926 року в селі Толково, Україна. Членом УНС стала 1969 року. Залишила у смутку мужа Василя, дітей Стефана та Надю, зятя Василя Галич та невістку Реню і четверо внуків. Похорон відбувся 9-го липня 1992 року на цвинтарі Санта Барбара в Санта Барбара.

Вічна Їй Пам'ять!

Ярослав Билень, секр.

ОЛЬГА ЛАҐОВСЬКА член УНС Відд. 147-го Т-ва ім. св. Михаїла в Аллентавн, Па. померла 12-го серпня 1992 року на 64-му році життя. Нар. 23-го квітня 1928 року в Аллентавн, Па. Членом УНС стала 1947 року. Залишила у смутку братів Петра і Богдана, сестру Марію Андреас з мужем і Ксеню Лаґовську. Похорон відбувся 15-го серпня 1992 року на укр. православному цвинтарі св. Марії у Вайтгол Тавншип, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Дженіс Мілінічик, секр.

ФЕДІР НАГУЛЯК член УНС Відділу 114-го Т-ва ім. св. Володимира в Чикаґо, Ілл. помер 10-го серпня 1992 року на 70-му році життя. Нар. 22-го жовтня 1922 року в Україні. Членом УНС став 1969 року. Залишив у смутку дружину Клявдію. Похорон відбувся 13-го серпня 1992 року на цвинтарі св. Миколая в Чикаґо, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!

Ольга Бережан, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ,
24-го СІЧНЯ 1993 р.

Рочестер, Н. Й. Річні збори Б-ва св. Йосафата — 217-го Відд. о год. 1-ій по пол. в шкільній їдальні парафії св. Йосафата. На порядку нарад: звітування, вибір нової Управи на 1993 р. Після зборів перекуска і товариська гутірка. — Управа.

ДОПОМОЖІТЬ ІВАНОВІ ДЕМ'ЯНЮКОВІ ДОКАЗАТИ ЙОГО НЕВИННІСТЬ!

- Прокуратура в Ізраїлі не могла доказати, що І. Дем'янюк є „Іваном Ґрозним" з Треблінки;
- Апеляційний суд в Огайо відкрив справу видачі І. Дем'янюка до Ізраїля.

Просимо висилати пожертви на:

John Demjanjuk Defense Fund
P.O. Box 92819, Cleveland, Ohio 44192

ВЕЛЬМИШАНОВНІ ЧИТАЧІ „СВОБОДИ"!

Звертаємося до вас з великим проханням допомогти нам скомплетувати Альманахи УНСоюзу. Це найстарший український альманах, що виходив і виходить в Америці.

Нам бракують такі роки: 1897, 1901, 1902, 1903, 1904, 1906, 1921, 1924, 1925.

Якщо хтось з читачів мав би такі числа, просимо ласкаво надіслати нам, а ми готові за них заплатити бажану ціну, або дозволити нам зробити копії з них.

Редакція „СВОБОДИ"